

Francoske čete imajo velike uspehe na zahodni fronti.

FRANCOZI SO ZAVZELI NA VEČ KOT TRI MILJE DOLGI FRONTI CELO VRSTO NEMŠKIH ZAKOPOV. — USPEHI TUDI NA DRUGIH DELIH FRONTI. — ANGLEŽI POČIVAJO. — NEMCEM POVE-LJUJEJO NA ZAPADNI FRONTI SAMI PRESTO-LONASLEDNIKI. — BAVARSKI KRALJ PRAVI, DA BO NEMČIJA SAMO TEDAJ MIR SPREJELA, AKO BO VIDELA, DA BO ZANJO KORISTEN.

Pariz, Francija, 12. septembra. — Danes so imele francoske čete na sommeskem bojišču zelo velike uspehe. V eni najbolj hudi bitki, kar se jih je vršilo na zahodni fronti te ofenzive, so zavzeli tri in tri četrtine milje nemških zakopov, in sicer od Comblesa do reke.

Z največjim pritiskom so zavzeli višino štev. 145, Marrieres gozd in cel sistem sovražnih jarkov, namreč od ceste, ki vodi proti Peronne, do Bapaume.

Nemške pozicije pri Peronne in Comblesu se niso sedaj v nevarnosti od strani generala Focha, ki poveljuje francoskim četam, ki so imele toliko uspeha.

Napad je bil tako dobro preračunjen in izpeljan, da je večina zakopov padla v francoske roke takoj s pričetkom bitke.

Ko je bilo to storjeno, so čete uspešno prodirale. Zavzele so višino štev. 145, nakar pa še Marrieres gozd. Potem so se pa obrnile še proti Peronne-Bapaume-Bethune cesti, kjer so imele tudi precejšnje uspehe.

Zadaj za Clery-jem so imeli Francozi tudi velike uspehe. Zavzeli so višino štev. 76 in na dve milje dolgi fronti napredovali za pol milje.

Iz Combles teče pot naravnost preko Le Foresta proti Clery-ju. To pot imajo zdaj Francozi čisto pod kontrolo, kar se pravi, da Nemei niso več v zvezi s svojimi četami, ki so na postojankah ob cesti.

Peronne je zdaj v nevarnosti, da pade, od dveh strani. Kot je gori rečeno, gen. Foch že ne ograža mesta Peronne, pač pa ga čete od severa in vzhoda, kjer so nemške utrdbe je popolnoma razbite od francoske in angleške artilerije. Niti najmanjšega dvoma ni, da bodo francoske in angleške čete tudi tam navalile.

Tekom današnjega dne so francoske čete vjele 1,500 nemških vojakov, med njimi več častnikov. Toliko se jih je namreč naštel, ko je prišlo zadnje poročilo, v katerem je bilo pripomnjeno, da štetje še ni končano.

Na južnem delu doline Somme je bila artilerija zelo aktivna; infanterijskih operacij ni bilo.

London, Anglija, 12. septembra. — Na angleški fronti ni bilo posebnih aktivnosti. Nemei so vpriporili protinapad pri Ginchy-ju, ki se jim pa ni posrečil. Angleške čete so vjele nekaj sovražnih vojakov. V splošnem je pa položaj docela neizpremenjen.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Danes dopoldne je nemški vojni urad naznanil, da so Nemei izgubili v sobotnih bojih Ginchy.

Uradno poročilo, ki je bilo izdano zvečer, se pa glasi, da se je vršilo nekaj bojev, ki so bili nadvse hudi; sovražnik je imel velikanske izgube.

Pri Foreauxu so poskušali Angleži napredovati, toda napad se jim je temeljito izjalovil.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Bavarski prestolonaslednik Rupert je zdaj prevzel vrhovno poveljstvo na sommeski fronti. Njemu se je zaupalo vse operacije proti Angležem in Francozom.

Prestolonaslednik Rupert je bil imenovan takrat kot feldmaršal Hindenburg za načelnika generalnega štaba, vendar tozadevne častnikarji že niso mogli poročati, ker dozdaj še ni bilo uradno naznanjeno.

Vojvoda Albreht, wuerttenberški prestolonaslednik, poveljuje pa armadi na severnem delu Somme, ki je pa seveda podrejen Rupretu.

Na verdunski fronti pa, kot znano, poveljuje nemški prestolonaslednik.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Bavarski kralj je danes, ko je otvoril novo justično palačo v Burembergu, v svojem govoru rekel, da Nemčija ne bo prej hotela sklepati miru, dokler ne bo sigurna, da bo po vojni stala na boljšem stališču kot je pred vojno.

Izrazil je pa tudi upanje, da mir ni daleč.

Pariz, Francija, 12. septembra. — Francoski finančni minister, ko je pred poslansko zbornico govoril glede novega posojila, je rekel:

— Ni ga v Franciji, ki bi dvomil, da ne bi bila naša končna zmaga. Zmaga bo prinesla mir, kakršnega je Francija vredna — vredna vsled njenega junaštva in njenih žrtv.

Parlament je govor pozdravil z največjim navdušenjem. Govoril je tudi ministrski predsednik Briand, kakor tudi več poslancev, ki so vsi izjavili, da so prepričani, da bo končna zmaga francoska, oziroma zavezniška.

Rojaki, Slovenci, spominjajte se slovenskih revežev v starem kraju!

Boji z Rusi.

Rusi so osvojili nekaj novih višin v Karpatih. — Značilna prepoved. — Avstrijska armada.

Petrograd, Rusija, 12. sept. — Ruski generalni štab poroča, da Rusi prav dobro napredujejo v Karpatih. Zadnje dni so zavzeli več važnih strateških pozicij. Kljub temu, da je imel sovražnik na razpolago veliko moštva, municije in vojnega materiala, se je moral z velikimi izgubami umakniti. — Akoravno so dobili Avstriji zadnji čas velika ojačenja, niso mogli ničesar opraviti.

Dunaj, Avstrija, 12. septembra. — Poročilo, ki ga je izdal avstrijski generalni štab o položaju na ruskem bojišču, se glasi:

Severno od Zlate Bistrice smo odbili vse ruske napade.

V vzhodnem delu Galicije se ni zadnjih 24 ur ničesar posebnega pripetilo.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Iz za poraza ruskih čet pri Haliezu se ni na vzhodno-gališki fronti ničesar posebnega pripetilo. Samo ob reki Stohod se vrše manjši spopadi, kjer si čete generala Brusilova na vse mogoče načine prizadevajo premagati našo fronto. Dozdaj so se jim še vsi poskusi izjalovili in so se morali še vedno z velikimi izgubami umakniti.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Petrogradski časopis "Reč" poroča, da je petrogradska policija naševala prebivalstvo proti židom. Po mestu je prišlo do velikih demonstracij in krvavih spopadov. Vlada je prepovedala po vse deželi vse socialistične shode.

Ameriški veteran v Nemčiji ne do-biva redno penzije vled angleške cenzure.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Prekmorska poročevalna agencija naznanja, da je v Darmstadtu nek ameriški veteran od državljanske vojne, ki že ni daljša dobil iz Združenih držav nobene penzije, česar se pripisuje angleški cenzuri.

Združene države bodo še enkrat porvale Avstrijo glede "Petroli-te".

Iz Washingtona se poroča, da bo državni tajnik, Mr. Lansing, še enkrat poslal avstro-ogrski vladi kratko noto, v kateri bo zahteval, da Avstrija že enkrat ugodi Združenim državam, kar zahtevajo glede napada na ameriški parnik "Petroli-te".

Združene države zahtevajo, da Avstrija obžaluje napad ter da kaznuje poveljnika dotičnega subma-rina, ki je napad izvršil.

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVI.

Cena kronam je ista kot pri na-vadnih pošiljkih; le za naslov se računa 65 centov za vsako besedo. Najboljše je, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bo kaj preveč, ali kaj premalo, bomo poslali na-zaj ali pa sporočili, da se nam še dopolnje.

Zdaj je mogoče poslati le okro-gle svota, kot naprimer: K 100, 200, 300 itd. do K 10,000.

Brezlične pošiljke grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na za-dnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da ta-ke pošiljke dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere. — Zgo-di se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brezličnem brzojavu; denarja se ne more iz-gu bit, pač pa je mogoče saka-sniti, ako se urine kje taka na-paka.

Kdor želi poslati na ta način de-nar v staro domovino, mora na-tančno napisati naslov in do-dati: pošlje naj se po brezličnem brzojavu.

Denar za brezlične brzojavke poš-ljite po poštenu Money Orderu ali pa gotov denar v priporočenem pismu, ne pa potom privatnih čkov.

FRANK SAKSER,
68 Cortlandt St., New York, N. Y.

Newyorška stavka.

Družbe se nečesto podvredni razsodi-šču. — Promet je vedno slabši. — Delavska zmaga je sigurna.

Theodore Shonts in Frank Hed-ley, predsednik in glavni ravnatelj newyorških železnic, sta včeraj enostavno rekla, da se ne podvrže-ta razsodišču, kot je zahteval Pu-blic Service Commission.

Unijski voditelji so že včeraj zvečer izjavili, da bodo šli h konfe-renci, katero je sklicela omenje-na komisija, toda izjavili niso, ka-ko stališče bodo zavzemali napram predlogu za razsodišče.

Shonts je tudi naznanil, da ne bo prišel nazaj v službo niti en štrajkar.

Pristaniški delavci bodo zastavkali.

Sinoči je bilo naznanjeno, da bo-do tekom par dni zastavkali vsi pristaniški delavci, namreč tisti, ki prevažajo barke in vlačilne čolne iz enega konca pristanišča do dru-gega, kakor tudi nekateri delavci ki delajo v luki.

Ako bodo ti delavci res zastav-kali, potem bodo družbe, kakor tu-di celo mesto, zelo prizadete, kajti potem ne bo prišlo v mesto več pre-moga, katerega se potrebuje v elek-trarnah.

Zastavkali bodo iz simpatije do železniških stavarjev.

Velika nesreča.

Včeraj se je na Tremont Ave. in Boston Rd. v Bronxu, N. Y. pri-godila velika nesreča, ko je neka cestna kara, katero je vozil skeb, zavozila v nek motorni voz. Dve o-sebi sta bili na mestu ubiti, ena u-mira, devet je pa zelo opasno ran-jenih.

Tekom dne je bilo na cestnih, kakor tudi na podcestnih in nad-cestnih železnicah, veliko kolizij, pri katerih je bilo par oseb ranje-nih.

Promet oviran.

Promet je z vsakim dnem slabši. Na podcestnih železnicah je še ne-kak red, to da na nadcestnih je pa vse narobe, kajti skebi so tako zmešani, da ne vejo kje se jih gla-ve držijo.

Zvečer in zjutraj so vlaki tako polni, da je treba pol ure čakati, na postajih da se posreči priti no-tri. Ljudje visijo na vseh konceih, kjer se jim je mogoče oprijeti.

Ljudje hodijo.

Še nikdar niso bile ulice v New Yorku tako napolnjene kot so zdaj, kajti tri četrtine ljudi, ki so se do-zdaj navadno vozili, zdaj hodi. S tem pokažejo, da so njihove sim-patije s stavkarji. Mnogi hodijo po cele ure, da pridejo do delov.

Razni lastniki tovornih avtomob-ilov, so dali svoje vozove na raz-pologo, da se vozijo delavci iz nji-hove okolice na delo in z dela.

Skebov je vedno manj.

Že včeraj smo poročali, da se je v New Yorku zgodilo nekaj nena-vadnega, namreč, da skebi štraj-kajo.

Družbe jih imajo vedno manj, vendar zdaj jih imajo še toliko, da ni promet čisto zavstavljen. Ti skebi so najbolj sumljive osebnosti, kar jih je bilo kdaj videti na newyorških vogalih in po klopek v parkih.

Stavkovski, ki so imeli še količ-kaj ponosa in časti v sebi, so ta-koj prve dni zapustili delo in se pridružili štrajkarjem.

Zmaga je gotova.

Kljub temu, da so se družbe do-zdaj poslužile vsakega sredstva, ki jim je na razpolago, da bi zatr-le stavko, so delavci vseeno docela prepričani, da bo zmaga njihova.

Družbe se bodo uklonile, ko bo-do sprevidele, da je promet vedno slabši.

Kdo kontrolira newyorške želez-nice.

Vse newyorške prometne zveze kontrolira J. P. Morgan. Dognalo se je, da družbe temu mogoteu vsako leto izplačajo \$10,000,000.

Avstriji in Lahi.

Italijani so baje odbili vse avstrijs-ke protinapade. — Na soški fron-ti je mirno. — Avstrijsko poročilo.

Rim, Italija, 12. septembra. — Avstrijske čete so vpriporile hud napad na italijanske pozicije, ki so jih bila laške čete v teku zad-njih dni zavzele od Avstrijecev.

Vojni urad danes uradno nazna-nja, da so Lahi ta napad uspešno odbili in povzročili Avstrijecev ve-liko izgub.

Italijanske čete so tudi napredo-vale pri Vallarsi in Posina dolini. Manjši boji so se vršili na Monte Lagazuoni, kakor tudi v Trave-nazes dolini.

Na soški fronti je vse kot je bilo. Sovražni zrakovplovec je vrgel par bomb na Gorico.

Dunaj, Avstrija, 12. septembra. — Avstrijski vojni urad danes poro-ča, da so se vsi nadaljni laški po-skusi ponesrečili.

Med Adiško in Astico dolinama so Italijani napadali, toda hrabre avstrijske čete so vse napade od-bile.

Avstrijski zrakovplovci so bili ze-lo aktivni.

Nemci so zaplenili v Belgiji 150 mi-lionov dolarjev.

Haag, Nizozemska, 12. septem-bra. — "Belgisch Dagblat" nazna-nja, da so nemške oblasti v Bru-slju zaplenile 30,000,000 funtov ali okoli \$150,000,000, ki so bili v za-kladnicah Belgijske Narodne Ban-ke.

Časopis nadalje pravi, da so nem-ške oblasti ponudile pet odstotne o-bresti ter pravijo, da bodo denar vrnile čez dve leti po končani vojni.

Morgan v Angliji?

Zastopnik newyorškega lista "World" je sporočil, da je iz za-nesljive strani zvedel, da je J. P. Morgan, znani ameriški finančar, že v Londonu ali bo pa v najkraj-šem času prišel tja.

Imel bo baje neko posvetovanje z angleškimi ministri radi nekih finančnih zadev.

Morgan bo šel tudi v Pariz, kjer bo imel iste opravke kot v Londonu.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vlad negotovnega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe, sprejemamo denarne pošiljke do praklike le pod pogojem, DA SE VELED VOJNE IZPLAČAJE MOGOČE Z ZAMUDNO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati na-morejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni na-slov. Istotako nam jamčijo zana-rljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošil-janju denarja.

Gene:

K	\$	K	\$
5....	.85	120....	18.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	135.00

Ker se zdaj ome denarju skoraj vsek dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi na-slovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dajmo na upad pon-ovni par dni kasneje in na med tem, ko dobi naslovnik list v roko, se pri nas ome denarja še večkrat spreminja.

TVRKA FRANK SAKSER,
68 Cortlandt St., New York, N. Y.

Napredovanje v Dobrudži. Kabinetna kriza na Grškem.

AVSTRIJSKI GENERAL, KI JE IMEL NALOGO BRANITI TRANSILVANJO, ODSTOPIL. — RUSKI NAPADI V KARPATIH. — TEŽAVNO STALIŠČE GRŠKEGA KRALJA. — NOBENIH GARANCIJ ZA GRŠKO. — RUSI SO SE MORALI V DOBRUDŽI U-MAKNITI. — BOJI V GOZDNIH KARPATIH. — ZA-IMIS PRI KRALJU KONSTANTINU.

Dunaj, Avstrija, 13. septembra. — General Planzer Baltin je zaradi svoje boleznir resigniral. Avstrijski cesar Franc Jožef je sprejel njegovo resignacijo.

Generalu je bila poverjena obramba Transilvanije ob rumunski fronti.

Petrograd, Rusija, 12. septembra. — O bojih v Gozdnatih Karpatih je bilo danes sledeče uradno sporočeno:

— Pri reki Bjali Ceremosz se je posrečilo našim četam zavzeti nekaj važnih sovražniških postojank. Sovraž-nik je bil vpriporil nekaj protinapadov, ki se mu pa niso obnesli.

Nadalje so zasedle naše čete tudi severni obronek gore Kapul ter neprestano zasledujejo umikajočega se sovražnika. Pri zavzetju obronka smo vjeli 13 častnikov in 900 mož.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Uradno poročilo se glasi:

Balkansko bojišče: — Nemške in bolgarske čete ne prestando prodirajo pod poveljstvom generala von Mackensena.

Fronta avstrijskega prestolonaslednika: — V Kar-patih smo odbili vse sovražniške napade. Pri neki priliki smo vjeli 170 ruskih vojakov.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Vrhovno povelj-stvo turške armade poroča:

— V bližini Dobriča v Dobrudži so poskušali Rumuni in Rusi nekoliko prodreti, pa smo jih mi in Nemei pognali z velikimi izgubami v beg.

Na rumunski fronti ob Sedmograški vlada skoraj popolen mir. Situacija se ni zadnje dni čisto nič izpre-menila.

London, Anglija, 12. septembra. — Iz današnjih po-ročil je razvidno, da hočejo Nemei in Bolgari na vsak na-čin zavzeti Bukarešt ter da se že pripravljajo na prehod preko reke Donave. Iz Bukarešta poročajo, da je koncen-triranih med Svistovo in Silistrijo veliko število nem-ških in bolgarskih vojakov, ki neprestano obstreljujejo rumunske pozicije na severnem bregu.

Donavo bodo poskušali prekorčiti pri Tutrakamu in Silistriji.

Petrograd, Rusija, 12. septembra. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da namerava močna rumunsko-ruska armada vdreti v Srbijo ter prodreti do orientalske želez-nice.

London, Anglija, 12. septembra. — Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Bukarešta poročilo, da so Rusi napadli bolgarsko pristanišče Varno s suhega in morja. Bolgarsko civilno prebivalstvo je pristanišče že pred par dnevi zapustilo.

Berlin, Nemčija, 12. septembra. — Zavezniki so zo-pet začeli s svojo ofenzivo v Macedoniji. Najhujši boji se vrše ob reki Strumi.

London, Anglija, 12. septembra. — Zavezniška o-fenziva v Macedoniji prav izvrstno napreduje. V bitki ob Strumi, ki se je vršila 36 ur neprenehoma, so bili Bol-gari popolnoma potolčeni.

Angležem se je posrečilo zavzeti vas Nevoljen, leže-čo na levem bregu reke Strume.

Atene, Grško, 12. septembra. — Danes popoldne je izročil ministrski predsednik Zaimis kralju svojo demi-sijo. Izjavil je, da mu ni mogoče rešiti raznih zapletlja-jev, ki so nastali zadnji čas. Ko ga je naprosil grški kralj, da naj ostane, in ko so mu izrekli zastopniki zaveznikov svojo zaupnico, je slednjič vendarle še ostal na svojem mestu.

Atene, Grško, 12. septembra. — Več članov kabineta je danes izjavilo, da sedanje ministrstvo ne more več iz-vrševati dolžnosti svojega urada. Uradni krogi so mne-nja, da je kabinetna kriza neizogibna.

Francoski poslanik je dal danes odstraniti francosko zastavo, ki je vihrala nad njegovim poslopjem. To je stor-il zategadelj, da bi se prebivalstvo preveč ne razburjalo.

Delavski nemiri se nadaljujejo. Včeraj so zastavkali uslužbenci cestnih železnic. Boje se, da ne bi zastavkali tudi brzojavni in poštni uslužbenci.

London, Anglija, 12. septembra. — Zavezniki ne bodo dali Grški nikakih koncesij, tudi če jim se pridruži.

Grška je zamudila ugodno priliko, ker ni napovedala vojne tedaj, ko so ji zavezniki ponujali vsakovrstne kon-cesije.

V slučaju, da se Grška zdaj umeša v vojno, ji ne bo-do dali zavezniki drugega kot municijo in drugi vojni ma-terial.

Venizelos je še vedno prepričan, da bo prišel na po-vrta.

"GLAS NARODA"

(Moravski Dnevnik)
Slovenic Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKNER, President,
LOUIS RHODES, Treasurer.

Place of Business of the corporation
and address of above officers:
30 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Na leto isto vsja list na Ameriko in
Canada...
Na leto isto vsja list na Ameriko in
Canada...
Na leto isto vsja list na Ameriko in
Canada...

"GLAS NARODA" izhaja vsaki dan
izvenredni nedelji in praznikom.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Izhaja vsaki dan razen nedelje in
praznikov.
Subscription yearly \$3.00.
Advertisement on agreement.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

Poslani kras podpisati in osebno ali po
pošti.

noma zdržbiti silna zavezniška
moč, da nista bili čisto premagani
v boju s polovico sveta.

To bo zanj velika moralna
zmaga in z ozirom na to, ne bo
prišlo izgube, ki jih bosta imeli v
vojni, tako zelo v poštev.

V tem slučaju bi se začeli za Slo-
vane v Avstriji veliko težji časi
kot so bili pred vojno.

Avstrija se bo zavedala svoje
moči, preiskušene v najtežjih bor-
bah, in bo nastopala čisto brezob-
zirno proti vsemu, kar ni nemško
in madžarsko.

Pri tem ji bo pomagala Nemčija,
ki je bil že od nekdaj njen slabi
duh.

Dve vladi, za katere so žrtvovali
slovanski narodi v Avstriji toliko
življenj in prelili toliko krvi, bo-
sta začeli udrihati po njih.

Potujčevanje jima bo šlo veliko
lažje izpod roke kot pa pred vo-
jno.

Slovan bo moral prodati svoje
prepričanje, in se že vsaj na videz
prepoznati z nemškim duhom, če bo
hotel izhajati.

Slovenci vojaki so se borili s
Srbi, Italijani in Rusi, ker jim je
vlada rekla, da so to njihovi so-
vravniki.

Po vojni bodo imeli priliko spo-
znati svojega pravega sovražnika.
Sovražnika, ki se mu je v vojni pri-
lizoval, in jim bo šele v miru po-
kazal zobe.

Že zdaj baje govore po ljub-
ljani: — Kaj bo Italijan? — To ni
nič. — Nema se bojimo, Nema!

Radovedno smo, če se bo zdržil
tedaj oni del našega naroda, kate-
remu je cesarsko-kraljevstvo pre-
šlo tako v kri in meso, da so kot
psi ponižni lizali roko, ki jim je
delila same krivice in jih tepla, če
je imela vzrok ali ne.

—k.

Postopanje z vjetniki.

Poljski list "Kurier Polski" je
dobil od svojega evropskega do-
pisnika sledeči dopis:

Jan Jakuszewski, Poljak, doma
iz province Grodno, je služil v 104.
ruskem infanterijskem polku. V
avgustu, leta 1914, je njegov regi-
ment spadal k armadi, ki je nava-
lila v Vzhodno Prusijo.

Jakuszewski pravi:
"Bili smo premagani in vjeti.
Nabasali so nas v železniške voze-
ve po 96 do 100. Potem so vozove
od zunaj zaprli, mi smo bili pa no-
tri stlačeni kot goveda, bili smo
brez zraka, brez hrane, niti vode
nisimo dobili, medtem ko je nas
vlak peljal v Nemčijo.

"Dasi smo se večkrat vstavili,
včasih smo celo jako dolgo stali
na postaji, nam ni bilo dovoljeno,
da bi zapustili vozeve. V mojem
vozu je umrlo dvanajst mož vsled
pomanjkanja zraka. Na neki po-
staji so teh dvanajst trupel zme-
tali na nek voz, naka so jih pe-
ljali proč. Na postaji se je zbralo
več Nemcev; prosili smo jih vode,
toda namsto, da bi jo nam dali,
so na nas pljuvali.

"Četrti dan smo prišli v Sten-
dal, na Saksken. Nekako eno mi-
ljo od mesta je bila pripravljena
za nas kampa, ki ni bila drugače
kot prazen ograjen prostor. Dva
mesece smo ležali na zemlji; — to
je bilo dobro, da ni bilo slabo vre-
me. Vsak dan smo dobili nekoliko
hrane; — namreč kuhin krompir
in slanik, — to je bilo trikrat na
dan. Po dveh mesecih smo si po-
stavili z dovoljenjem oblasti bara-
ke in dobivali smo sledečo hrano:
zjutraj črna kava brez sladkorja;
opoludne kos pokvarjene klobase
in štiri kuhane krompirje; zvečer
pa zopet črna kava brez slad-
korja.

"Vsak dan so nas postavili v
vrste; stali smo morali v ravni
črti, tako, da je bilo natančno štiri
pedi razdalje med vsakim. Na-
to smo morali korakati mimo
straž, da so nas preštele. Ob ogra-
ji so stali stražniki z biči in zdaj
tega zdaj onega ovrknili. Ako je
kdo vprašal, zakaj ga je vdaril, je
dobil zasmehljiv odgovor, češ, da
je to dobro za njegovo zdravje.

"Tudi patrolje so imele naroče-
no, da prepejo vjetnike. Ako se
je kakšnega vjetnika našlo, da je
spal, kadar ni bilo dovoljeno, je
bil tepen; ako kdo ni prav po-
zdrvil stražo, je bil tepen; ako je
kdo zbolel, je bil tepen, namsto,
da bi mu dali zdravniško pomoč.

"Toda, to še ni bilo vse. Nemški
vojaki so hoteli imeti iz naših vo-
jakov šalo in zabavo. Zadrževali so
od vjetnikov, da so skakali čez
kako ograjo; ako ni dobro skočil,
je bilo smeha, da bi Nemei kmo-
popokali. Počenjati smo morali ta-
ke in slične stvari, da so imeli
nemški vojaki kratak čas. Doga-
dilo se je tudi, da je nemški straž-

nik naščuval divjega psa na vjet-
nike.

"Proti koncu meseca januarja,
leta 1915, je prišel v našo kampo
nek mož, ki je nosil uniformo ru-
skega stotnika, ki se je nam pre-
stavil kot tovariš-vjetnik. Rekel
je prijazno, da e naj razdelimo na
dve strani, Rusi na eno stran, Po-
ljaki in Litvinci pa na drugo
stran. Ko smo to storili, je nas na-
govoril najprej v poljskem jeziku
in rekel, da se ta vojna pravza-
prav bje za Poljsko, našo domo-
vino, češ, da nas hoče Nemčija re-
šiti izpod ruskega jarma, vsled če-
sar je naša dolžnost, da stopimo
v nemške vrste, da se pridružimo
poljskim legijam, ki so organizirane
v Avstriji. Potem je govoril še
Litvincem, češ, da gre za litvin-
sko stvar in jih istotako pozval,
da se pridružijo nemški oziroma
avstrijski vojski.

"Povedali smo mu, da nas pri-
sega veže na rusko armado; in-
rekli smo tudi, da nočemo take
Poljske, kakršno bi Nemčija nare-
dila, ako bi nam bilo treba tam-
kaj živeti kot moramo živeti v
teh jeniških taborih. Povedali
smo mu, kako se je nam godilo.
Par dni potem nas niso več prepe-
ljali in par tednov nato so nas
transerirali v Heuberg, Badensko.

"Okoli 1.200 so nas tja pripel-
jali in nas poslali v neizgotovlje-
ne barake. Odvezli so naše uni-
forme ter nam dali navadne jeniš-
ke cunje. Odtakrat naprej se je
nas posiljalo na delo; delali smo
morali na cestah in lomiti kame-
nje. Celo bolni možje so morali de-
lati in vsak stražnik je nosil pri-
sebi debel bič, katerega se je po-
služeval ob raznih prilikah. Hrana
je bila borna.

"V Heubergu sem bil en mesec
in dvajset dni. Ni se mi hotelo, da
bi še nadalje prenašal te grozote
in trpljenje, zato sem sklenil s
tremi tovariši pobegniti. Dva iz-
med teh treh tovarišev, po imenu
Keorkow in Mazairiane, sta pri-
padala mojemu polku, tretji, kate-
regar ime je Markov, je služil pa
pri 102. infanterijskem polku. V
noči med 22. in 23. majem smo od-
stranili v naši baraki eno desko in
se po zemlji plazili prikradli do
prostege polja. Odranili smo
morali dve steni bodečih žic, toda
nek kol je padel na poleg ležečo
desko, kar je povzročilo hrup, da
je nas zapazil stražnik in vstrelil.
Toda dobre noge so nam pripomo-
gle, da smo ušli v noči. Pet dni
smo hodili, ne da bi bili tekom te-
ga časa enkrat pod streho, niti ni-
smo užili drugega kot tisto, kar
smo imeli v žepih iz tabora. Bili
smo premrženi, vsled česar smo
sklenili, da si napravimo ogenj.

Toda ogenj je nas izdal in bili smo
zopet vjeti. Dali so nam nekoliko
hrane, naka so nas zopet poslali
nazaj v Heuberg, od katerega smo
bili takrat, ko smo bili vjeti, že 35
milj oddaljeni.

"V kampi so nam odvzeli vso
obleko, ki smo jo imeli na sebi, na-
kar so nas postavili pred cel ba-
taljon vojnih vjetnikov. Ko smo
stali pred množico vjetnikov, so
nas dobro pretepili z vrvi. Potem
so nas zaprli tri tedne, kjer smo
skoro umirali gladi. Ko so nas iz-
pustili, jaz nisem mogel hoditi
vsled slabosti. Poslali so me v bo-
linico, kjer sem ostal deset dni.

"Takoj, ko smo mi trije ušli, so
vsem na vrhu glave ostrigli lase
v podobi križa. Naše trpljenje se
je nadaljevalo in do 25. junija je
umrlo v našem taboru 2.000 vjet-
nikov. Povedali smo stražnikom,
da, ako se bo to trpinčenje še na-
daljevalo, se bomo uprli in pustili,
da nas bodo straže postrelile. Iz-
vajali smo enoglasno, da bomo
rajše umrli kot pa še nadalje pre-
našali to postopanje. Obvestilo se
je nas, da se naj ne spozabimo
prehitro, in kmalu nato je bilo o-
paziti, da se postopa z nami neko-
liko boljše. Naša hrana je postala
boljša in naše straže so postale
malo manj brutalne. Pretepanje
je prenehalo. Odtakrat naprej smo
dobivali pisma, denar, kakor tudi
druge stvari iz Rusije.

"Ko sem vdrugič poskušal po-
begniti, sta bila z menoj tovariša
Gluszkow in Pankraszenka. Skoro
smo bili že v Švici, ko so prišli za
nam krvni psi (žendarmerski psi,
ki zasledijo zločince, ako se jim
da v gobee kak predmet, kate-
rega je prej dotičnik pri sebi no-
sil), ki so nas zasledili, naka smo
bili zopet vjeti. Topot nismo bili
tepeni, pač pa smo bili 16 dni za-
prti.

"Potem so nas vedno prestav-
ljali, delali smo v raznih krajih,
nazadnje v Mannheimu, odkoder
sva z Gluszkowom šopet dne 15.
marcha, 1916, pobegnili. Gluszkow
je bil na begu ostreljen in zopet
vjet. Kaj se je z njim zgodilo, ne
vem, jaz sem prišel preko švica-

ske meje deset minut preje kot
naše straže. Straže so me videle,
jaz pa nje. Grozili so mi, toda jaz
sem se jim smejal. Švicarski vo-
jaki, ki so bili na meji, so me po-
stregli. Dali so mi hrane in obleke.

"V Švici je bilo že okoli 200 ru-
skih vojakov, bivših nemških in
avstrijskih vjetnikov. Skupno so
nas poslali v Rusijo. Zdaj gremo
pa nazaj na fronto, kjer se bomo
maščevali nad Nemei, ki so postop-
pali z nami slabše kot z živino."

mov, pripovedujejo vsakovrstne
pravljice o raznih duhovih in po-
javih v gorah, katerim deloma res
vrjamejo, deloma pa ne. Veliko-
krat celo pastirji vrjamejo, kljub
temu, da nikdar nič ne vidijo,
kvečjem v domišljiji. Pripovedu-
jejo o možeh, ki so nadvse skriv-
nostni; nikdar ne spijo v hišah,
temveč vedno le na prostem pod
drevjem, naj si je že kakršno vre-
me hoče. Zabavajo se pa z lepimi
vilami itd.

Drugi skrivnostni ljudje so v
Rumuniji pa gorski menihi, okoli
katerih se suče tudi veliko ljud-
skih pripovedk. Njih redovi so
podobni franciskanskemu.

Kot vsaka poljedelska dežela,
tako je tudi Rumunija potrebova-
la pristanišče. To je postala Kon-
stancja ob Črnem morju, ki se je
razvijala jako lepo. Na Donavi sta
pa Galae in pa Braila, katera dva
sta pa uporabljiva le poleti, kajti
pozimi Donava zamrzne, vsled če-
sar se vlada tudi ni posebno tru-
dila, da bi se bila pristanišča kaj
razvila. Medtem se je pa za Kon-
stancjo zelo veliko potrošilo.

Potovanje iz glavnega mesta do
tega pristanišča ni posebno zani-
mivo. Največ se vozi po velikih
ravninah in stepah, podobnih ru-
skim. Večji kraji so malo boljše
zidani, toda vasi so pa nadvse u-
božne in, res, usmiljenja vredne.

Ako se človek slučajno pelje na
praznik, je na postajah vse polno
kmetov v svojih "najlepših" ko-
stumih, da vidijo vlak. Može, ki
so nekako bolj predrzni, hodijo
gorindol ob vlaku in ogledujejo
potnike, zlasti ženske, ter delajo
različne opazke.

Klima je v deželi zelo neprijet-
na. Poleti je grozovito vroče, po-
zimi pa neznošno mrzlo. Toda zem-
lja je kljub temu zelo produk-
tivna.

Največ se iz Rumunije izvažajo
žita, potem pa olja, na tretjem
mestu je les in na četrtem pa sol.
Rumunska trgovska mornarica v
Črnem morju zelo hitro raste, to-
da le to je škoda, da je bil v ru-
munskih pristaniščih več videti
avstrijskih zastav kot pa rumun-
skih.

Severno od Bukarešte, blizu
transilvanijske meje, je kraljevo
letno bivališče, nazivlje se tudi
letno prestolice; namreč malo me-
sto Sinaja. To je v neki kotlini,
obdano na vseh straneh z gorami,
na katerih pobočju stoji lepe vi-
le, obdane z lepimi vrvti.

Kraljeva vila je nadvse bogato
okrasena. Nekot je nekdo rekel,
da bi se lahko polovico okrasja
proč odneslo, pa jih ne bi ničine
pogrešal, tako je vse nakopčeno.

Najbolj znamenita Rumunija je
gov ponos. Potovalec po Balkanu
bo takoj spoznal to stran rumun-
skega značaja.

Pravijo, da so potomeci Rimlja-
nov, toraj pravijo, da so sorodni
latinskim narodom. Vstrajajo celo
na tem, da so pravi potomeci rim-
skih legij, ki so v prvem in drug-
em stoletju osvojile Dacijo in
provincie ob gorenji Donavi. Pra-
vijo, ko so bili Rimljani pregnani,
jih je veliko ušlo v gorovje, kjer
so se potem nastanili, razmnožili
in tekom stoletij priborili ozem-
lje, katerega imajo še zdaj.

Madžar se takim izvajanjem
smeje in pravi, da ne vrjame ta-
kim čencam, češ, da je nemogoče,
da bi tako mirno ljudstvo prišlo
iz Cezarjevih legij.

Dokazov ni nikakih, da bi se
moglo to ali ono priti. Tozade-
nim raziskovalcem je največja u-
ganjka, odkod pa ta narod prišel.

Rumunci so z ozirom na obliko
teles podobni južnim Italijanom,
toda v svojem obnašanju so pa
popolnoma razlikujejo od njih.
Njihov jezik je pa zelo podoben
latinskemu, italijanskemu, francoš-
kemu in drugim sličnim jezikom.

Ko so Rumuni pred petdesetimi
leti vrgli od sebe turški jarem,
niso imeli takih ljudi, katerim bi
izročili svojo vladno, vsled česar se
je bilo treba drugam obrniti za
kakšnega princea. Ta čast je zadel
hohenzollernskega princea Karla,
ki je bil pa bolj v oddaljenem so-
rodstvu sedajne vladajoče družine
v Nemčiji.

Karl je obdržal naslov princea
do leta 1881, ko si je nadel na-
slov kralja. Umri je kmalu po pri-
četku sedajne vojne, kmalu po-
tem, ko rumunski politiki niso ho-
teli privoliti, da bi bil Rumunija
na stran centralnih držav.

V Rumuniji ima vsaka vas ne-
kaj pastirjev, ki so vsako leto
čest mesecev v gorah, kjer pasejo
črede. Ti pastirji, ko pridejo do

mov, pripovedujejo vsakovrstne
pravljice o raznih duhovih in po-
javih v gorah, katerim deloma res
vrjamejo, deloma pa ne. Veliko-
krat celo pastirji vrjamejo, kljub
temu, da nikdar nič ne vidijo,
kvečjem v domišljiji. Pripovedu-
jejo o možeh, ki so nadvse skriv-
nostni; nikdar ne spijo v hišah,
temveč vedno le na prostem pod
drevjem, naj si je že kakršno vre-
me hoče. Zabavajo se pa z lepimi
vilami itd.

Drugi skrivnostni ljudje so v
Rumuniji pa gorski menihi, okoli
katerih se suče tudi veliko ljud-
skih pripovedk. Njih redovi so
podobni franciskanskemu.

Kot vsaka poljedelska dežela,
tako je tudi Rumunija potrebova-
la pristanišče. To je postala Kon-
stancja ob Črnem morju, ki se je
razvijala jako lepo. Na Donavi sta
pa Galae in pa Braila, katera dva
sta pa uporabljiva le poleti, kajti
pozimi Donava zamrzne, vsled če-
sar se vlada tudi ni posebno tru-
dila, da bi se bila pristanišča kaj
razvila. Medtem se je pa za Kon-
stancjo zelo veliko potrošilo.

Potovanje iz glavnega mesta do
tega pristanišča ni posebno zani-
mivo. Največ se vozi po velikih
ravninah in stepah, podobnih ru-
skim. Večji kraji so malo boljše
zidani, toda vasi so pa nadvse u-
božne in, res, usmiljenja vredne.

Ako se človek slučajno pelje na
praznik, je na postajah vse polno
kmetov v svojih "najlepših" ko-
stumih, da vidijo vlak. Može, ki
so nekako bolj predrzni, hodijo
gorindol ob vlaku in ogledujejo
potnike, zlasti ženske, ter delajo
različne opazke.

Klima je v deželi zelo neprijet-
na. Poleti je grozovito vroče, po-
zimi pa neznošno mrzlo. Toda zem-
lja je kljub temu zelo produk-
tivna.

Največ se iz Rumunije izvažajo
žita, potem pa olja, na tretjem
mestu je les in na četrtem pa sol.
Rumunska trgovska mornarica v
Črnem morju zelo hitro raste, to-
da le to je škoda, da je bil v ru-
munskih pristaniščih več videti
avstrijskih zastav kot pa rumun-
skih.

Severno od Bukarešte, blizu
transilvanijske meje, je kraljevo
letno bivališče, nazivlje se tudi
letno prestolice; namreč malo me-
sto Sinaja. To je v neki kotlini,
obdano na vseh straneh z gorami,
na katerih pobočju stoji lepe vi-
le, obdane z lepimi vrvti.

Kraljeva vila je nadvse bogato
okrasena. Nekot je nekdo rekel,
da bi se lahko polovico okrasja
proč odneslo, pa jih ne bi ničine
pogrešal, tako je vse nakopčeno.

Najbolj znamenita Rumunija je
gov ponos. Potovalec po Balkanu
bo takoj spoznal to stran rumun-
skega značaja.

Pravijo, da so potomeci Rimlja-
nov, toraj pravijo, da so sorodni
latinskim narodom. Vstrajajo celo
na tem, da so pravi potomeci rim-
skih legij, ki so v prvem in drug-
em stoletju osvojile Dacijo in
provincie ob gorenji Donavi. Pra-
vijo, ko so bili Rimljani pregnani,
jih je veliko ušlo v gorovje, kjer
so se potem nastanili, razmnožili
in tekom stoletij priborili ozem-
lje, katerega imajo še zdaj.

Madžar se takim izvajanjem
smeje in pravi, da ne vrjame ta-
kim čencam, češ, da je nemogoče,
da bi tako mirno ljudstvo prišlo
iz Cezarjevih legij.

Dokazov ni nikakih, da bi se
moglo to ali ono priti. Tozade-
nim raziskovalcem je največja u-
ganjka, odkod pa ta narod prišel.

Rumunci so z ozirom na obliko
teles podobni južnim Italijanom,
toda v svojem obnašanju so pa
popolnoma razlikujejo od njih.
Njihov jezik je pa zelo podoben
latinskemu, italijanskemu, francoš-
kemu in drugim sličnim jezikom.

Ko so Rumuni pred petdesetimi
leti vrgli od sebe turški jarem,
niso imeli takih ljudi, katerim bi
izročili svojo vladno, vsled česar se
je bilo treba drugam obrniti za
kakšnega princea. Ta čast je zadel
hohenzollernskega princea Karla,
ki je bil pa bolj v oddaljenem so-
rodstvu sedajne vladajoče družine
v Nemčiji.

Karl je obdržal naslov princea
do leta 1881, ko si je nadel na-
slov kralja. Umri je kmalu po pri-
četku sedajne vojne, kmalu po-
tem, ko rumunski politiki niso ho-
teli privoliti, da bi bil Rumunija
na stran centralnih držav.

V Rumuniji ima vsaka vas ne-
kaj pastirjev, ki so vsako leto
čest mesecev v gorah, kjer pasejo
črede. Ti pastirji, ko pridejo do

Njemu je sledil njegov vnuk
Ferdinand, ki je bil skrajno zelo
nepopularen, zlasti kar se tiče
njegovih pronemških simpatij.
Njegova žena je iz angleške kra-
ljeve hiše.

Toliko o Rumuniji in njenem
prebivalstvu.

(Prirejeno po "Sun-u").

POJASNILO.
Podpisani vljudno prosim, da
mi kdo naznani naslov mojega
svaka ANTONA GORŠAK, doma
iz vasi Zadovinec št. 6, pošta Le-
skovec pri Krškem, Dolenjsko.
Dam mu \$5 nagrade. On je pri-
bližno 6 čevljev visok, podolgate-
ga, suhega, rdečega obraza, brez
brk, in sicer mu še nikdar niso iz-
rastle. Ina črne kodrate lase z
velikim čopom čez čelo. Od mene
se je zadnjič poslovil 19. decem-
bra 1909, in sicer tak, kot razu-
mejo delomrzenci, ter odnesel
dolga za štiri mesece na hrani.
Kljub vsem lepim ljubljanim nisem
slišal nič o njem do eno leto po-
zneje, ko ga je rojak Strniša iz
Pittsburgha iskal v Glasu Naroda,
pri katerem je bil na hrani ter ga
tudi vzela tema, predno je porav-
nal svoj dolg. Odtakrat pa ni bilo
več duha o njem, akoravno sem
poizvedoval čez 6 let. Pojavil se
je pa koncem junija letos, ne da

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way od Box 57, Ely, Minn.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 108, Pearl Ave., Logan, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Kaznjik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI KRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MYKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. I, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarjske poročila, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se naj ne pošilja.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

POPRAVEK:

V večeršnjem poročilu o umrlih članih in članicah je bilo pomotoma poročano, da se je izplačalo za smrtnino članov in članic \$4.925.75.

Dotični stavek se mora glasiti:

Za smrtnino članov in članic je bilo izplačano \$6.000.00.

Geo. L. Brozich, gl. tajnik.

POROČILO GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J.

za cenjene uradnike in delegate desetega glavnega zborovanja Jednote v Eveleth, Minn. meseca septembra 1916.

SMRTNINE.

Naša izkušnja o umrljivosti članstva je bila najhujša v zadnjih šestih mesecih, od kar postoji Jednota. V teh šestih mesecih smo izplačali \$43.500.00 za 50 smrtnih slučajev, za primeroma \$49.511.58 za 65 smrtnih slučajev v celotnem letu 1915, v katerem je šteta provizija plačana pri nakupu obveznic ali "Bondov". Ti stroški se smejo računati smrtninskemu skladu, po postavi te države.

Pri izplačevanju smrtnine smo bili brez vsch nadleg od strani dedičev in se ni pojavila nobena sodnijska razprava v teh zadevah odkar Jednota obstoji.

Veliko teh smrtnin je bilo izplačanih direktno dedičem. V slučajih pa, kjer so bili dediči mladoletni, se jih njih dedščina poslala na blagajnika neizplačanih smrtnin, kateri hrani v svojem oskrbovanju dne 30. junija \$30.000.00.

Pri izplačevanju smrtnine, bodisi direktno na dediče ali pa na blagajnika neizplačanih smrtnin, je Jednota vedno vzdrževala svoj rekord za točnost. Sicer v nekaterih slučajih so se prigodile zamude vsled neizogibnih vzrokov, katere so pa bile rešene takoj, ko se je ustreglo opravičenim zahtevam glavnega urada.

Nekateri zastopniki se protivijo temu, da se smrtnine ne pošiljejo skupno na nje kot uradnike društva. Kakor je vsem znano, je Nadzorni Odbor odločil julija 1914, da se smrtnine delijo med dediče v glavnem uradu, toda predno se to zgodi, se imajo poslati vsi pogrebni računi v pregled in izplačilo, če niso plačani, in sicer do meje, katero določajo pravila.

Povod do tega sklepa so nam dali nekateri zastopniki, kateri niso vestno opravljali svojega posla in vsled tega je glavni urad imel veliko sitnosti pri zaključevanju dotičnih smrtnin, v toliko, da smo bili prisiljeni poklicati Surety Društvo, da je zadevo za nas zaključila. S tem sicer se ne krati poštenje ostalih zastopnikov, veliko jih je, kateri opravljajo ta urad že mnogo let pri svojih društvih.

Vsem tem se glavni urad opravičuje in prosi, da razmero uvidijo v pravi luči. Ako bode konvencija zadovoljna, da se takole posluje še nadalje, bode potreba znižati poročilo krajevnih zastopnikov, na primer na svoto \$500.00.

FINANCE JEDNOTE.

V letu 1915 se je nabavilo do \$20.000.00 municipalnih obveznic ali bondov, z ozirom na ukrep zadnje konvencije. Ker pa to malo investiranje danes še nikakor ne zadovoljuje zavarovalnih komisarjev držav, v katerih poslujemo, bode potreba še nekaj ukreniti v tem oziru.

Po postavah teh držav, mora Jednota denar nositi najmanj po 4 odstotkov obresti, da na ta način v nekoliko pomnožimo rezervni sklad. Pri tem hočem cenjenim delegatom in uradnikom pokazati zapreko, katero ima glavni odbor pri takem investiranju.

Po sklepu zadnje konvencije, se imajo kupiti le municipalne obveznice ali bondi, katere je pa včasih težko dobiti po ugodnih cenah in pa da bi nosili 4 odstotkov čistih obresti. K temu pripomoči je edino to, da se dovoli glavnemu odboru kupiti kake druge vrste bondov in pa posojila na "First Mortgage" kmetijska zemljišča, katere nosijo od 6 do 8 odstotkov po odbitku vseh nabavnih stroškov.

Sicer se dobijo municipalni bondi po nekaterih krajih, kateri bi nosili po 6 odstotkov, toda, v takih slučajih so okoliščine take, da so primorani plačati tako visoke obresti. Municipalna, katere je primorana plačati 6 odstotkov ali več za svoja posojila, se ne dozeva zdrava naselbina v bančnih in finančnih krogih. Dobimo pa obveznosti na zemljišča, kakor sem omenil, katere so tudi dobra, če so previdno narejena.

Sicer to je le priporočilo in se sme sprejeti le v takem dobrem mnenju kakor je spisano.

Ostala gotovina Jednote je naložena v raznih bankah po Združenih državah, kakor sledi:

Ist. State Bank, Ely, Minn.		
(Čekovni promet)	2%	16.804.61
Ist. State Bank, Ely, Minn.	3%	15.659.10

Ist. National Bank, Ely, Minn.

Ist. National Bank, Eveleth, Minn.

Miners State Bank, Chisholm, Minn.

Braddock National Bank, Braddock, Penna.

Minnequa Bank, Pueblo, Colo.

Central Savings & Trust Co., Barberton, Ohio.

La Salle Savings Bank & Trust Co., La Salle, Ill.

Cleveland Trust Co., Cleveland, Ohio.

Ist. National Bank, Rock Springs, Wyo.

Rock Springs National Bank, Rock Springs, Wyo.

North Side State Bank, Rock Springs, Wyo.

Cont. & Comm. T. & S. Bank, Chicago, Ill.

German Bank of Sheboygan, Wisc.

Calumet State Bank, Calumet, Mich.

Ist. National Bank, Calumet, Mich.

Skupna svota naloženega denarja

Obveznice ali bondi:

School Dist. Borough of Farrell, Pa.	4 1/2%	5.000.00
Onawa, Iowa, Funding.	5%	5.000.00
Village of Aurora, Minn. Refunding.	6%	5.000.00
Fulton Co. Ill. W. Matanzas Levee Dist.	6%	5.000.00

Skupno premoženje Jednote 30. junija 1916

Vse te banke so položile poročila v zadostni svoti za pokritje uloge.

Seveda najlažje uloge so na bankah, toda od bank je težko dobiti po 4% čistega in še posebej Surety poročila, če bi se pa od strani poročila, mislim, da bi se tudi od bank dobilo malo več.

Cenjeni delegati naj to premislijo, ker od varno naloženega denarja je veliko odvisno, kako hitro pridemo do popolnosti da lahko zadovoljimo postavbe vseh držav.

PRAVILA.

Namen je bil sestaviti provizorična pravila, da bi se delegati malo informirali o raznih potrebah, toda ko sem prečital razne spise in poročila od raznih delegatov v Glasilu, sem videl, da so mnega tako različna, da ne bi taka provizorična pravila posebno pomagala in ne bi imela velikega pomena. Da se pa pojasnijo te bolj glavne točke, sem bil razposlal posebno okrožnico.

Pravila kakor danes obstoje, so sploh in sploh pomanjkljiva in bode potreba vse tu in tam urediti, da bode društva in članstvo na jasnem glede raznih točk. Glavnim uradnikom je tudi težavno poslovati z pomanjkljivimi pravili, ako pa store kaj na svojo inicijativo ali svoje tolmačenje sedanjih pravil, nastane zopet kritika, tako da so ti vedno med dvema plameni.

REVIZIJE.

Revizije so se običajno vršile dvakrat na leto in sicer v januarju in pa juliju v vsakem letu. Dasi ravno nam daje to zaključevanje knjig glavnega blagajnika in tajnika veliko truda koncem leta, kadar je potrebno sestaviti letno poročilo za države, vseeno bi jaz priporočal, da naj ostanejo te revizije kakor do sedaj, da je potem članstvo bolj informirano o Jednotnem stanju.

Na teh revizijah se je marsikaj ukrenilo v zadevi tolmačenja pravil, ker so bila pomanjkljiva, in nadzorniki so prišli tudi na nekaj zelo koščičev vprašanj, nekatera izmed teh so prepuščena neki konvenciji za rešitev.

Najvažnejša med temi je točka 270. Pri starejših društvih se je pojavilo, da so v nekaterih slučajih celo ustanovitelji društva odšli v domovino že mnogo let nazaj in tam bivajo po 8, 10 in 12 let. Nekateri članice so v stari domovini, katere so bile sprejete leta 1906, toda v nekaterih slučajih se nikoli niso v Ameriki. Ne zdi se pravično, da bi take članice izločili iz Jednote, kajti nekateri izmed teh so zaslužili gotove zasluge pri društvu, v tem oziru da so bili ustanovniki ali pa vzdrževalci svojega društva od začetka.

Glavni urad je prepustil vse take slučaje za to konvencijo, da se nekaj gotovoga zaključijo za vse take slučaje.

Druga poglavitna zadeva bi bila v obliki nove točke, katere bi nekaj odločila za take članice, kateri nameravajo iti v vojaško službo. Pojavili so se slučajji in vprašanja ob času, ko je bila nevarnost med Mehiko in Združenimi državami. Sploh nekateri države so vprašale, kaj bode naše stališče, ako izgubimo kaj članov v preteči krizi, na kar sem bil odgovoril, da vse take slučaje reši konvencija.

CENTRALIZACIJA.

Veliko se piše v Glasilu o tej točki. Jaz osebno sem vedno bil in bodem za centralizacijo, priznam pa toliko, da v nekaterih slučajih, posebno pri velikem društvu, to malo škoduje, sicer pa ne bi smelo.

Jaz sem tudi nadalje prepričan, da, ako ne bi naša Jednota imela centrale za podpora, da v letih 1914 in 1915 bi izgubili mnogo število članov. Delavske razmere so bile zelo alabe vsled vojne v Evropi. Kjer so bile okoliščine bolj ugodne, smo pa imeli veliko poškodb in ako bi se oni bolniki zanašali za svoje podpore od svojih krajevnih društev, bi jo nikoli ne prejeli.

Sicer ne bodem o tej točki veliko razpravljati, ker so različna mnenja v tem od strani delegatov, kateri so se dozdaj oglašili. Kar me pa najbolj iznenadi je pa, da ravno ona društva, katere prejemajo vedno več podpore, nego pa plačajo za ta sklad Jednote, imajo največ oporekati centralizaciji.

NAVODILA ZA POTOVANJE DELEGATOV NA ZBOROVANJE.

(Is tega poročila, katerega smo šele 11. sept. prvič prejeli, smo izpustili navodila za potovanje delegatov, ker so bila še večkrat priobčena v našem listu. Op. ur.)

KONČNO.

Z 18. julijem tega leta je Jednota doživela 18 let svojega obstanka, v katerem času je napravila ogromno koristi za svoje članice in pa otroke in vdove svojih umrlih.

Posebno v pretečenih dveh letih in pol je glavni urad rešil veliko rednega in pa še veliko izvanrednega dela v Jednotnem poslovanju.

Stem bo tudi dovršenih 18 let mojega uradovanja v uradu glavnega tajnika Jednote. Na korake, katere je Jednota storila v tem času, lahko kažemo ponosno, vendar pa tak rekord napredka pri Jednoti bi se ne mogel doseči brez pomoči in naklonjenosti ostalih so-uradnikov in pa uradnikov krajevnih društev in članstva splošno, katerim gre velika mera hvale in časti, da so prišli k Jednoti in njenim uradnikom v pomoč v kritičnem času, kadar se je borila za obstanek.

V veliki meri je vladala sporazumnost med vsemi, člani in uradniki. Glavni urad akcija iti vsem na roko, vendar pa nobeden ni nezmožljiv in kadar se priredi kaka krivica, se drage volje poravnava, da se le prijamno obvesti.

Končno se najtopleje zahvalujem vsem so-uradnikom, krajevnim uradnikom in članstvu splošno, za naklonjenost in upam, da mi bode isto še v bodoče dano ohraniti.

S pozdravom vsem, udani

Geo. L. Brozich.

Evropa po vojni.

V zadnji nedeljski številki newyorskega lista "Sun" je zanimiv dopis Edwarda Marshalla, posebnega zastopnika omenjenega lista v Evropi, v katerem navaja pogovor z Yvesom Guyotom, največjo finančno avtoriteto v Franciji, mogoče celo v Evropi. On je igral v Franciji veliko ulogo, zlasti kar se tiče ekonomskih in finančnih zadev. Od leta 1889-92 je bil član francoskega kabineta in kot tak je tudi zdaj v vodni zvezi z diplomatičnimi krogi. Zdaj je urednik lista "Journal des Economiques" in ravnatelj Agence Economique et Financiere, velikega francoskega finančnega zavoda.

Mr. Marshall navaja v prvi vrsti Guyotove nazore glede odnosov med ameriškim in francoskim narodom, česar pa menda ni treba obširneje navajati. Povemo naj le toliko, da je njegovo mnenje, da sta si to dva najbolj sorodna naroda, da je Amerika veliko pomagala Franciji v obupnem boju za svoj obstoj itd.

Mr. Edward Marshall ga je dalje vprašal, kako se bo svet odškodoval za vse izgube v ljudeh, materialu in denarju, ko bo končana vojna.

Yves Guyot mu je na to odgovoril: "Odškodovati se bo le mogel, ako bo naša zmaga efektivna in popolna. Ta zmaga, ako hočemo, da se ne bo več kaj takega zgodilo kot se zdaj dogaja, bo morala imeti posledice, da izgineti Avstrija in Nemčija kot svetovni sili. Moje mnenje je, da moramo zavestni nastopiti napram nemškemu cesarju kot so zavezniki nastopali leta 1814—15 napram Napoleonu.

"Spominjali se še bode, da potem, ko je bil on strl, so oni, ki so bili primorani se proti njemu braniti, da so ohranili svojo moč in neodvisnost, sklenili, da ne bodo in da nečajo imeti znjnim, kakor tudi z nobenim članom njegove družine, nobenega opravlja. Istotako morajo tudi zdaj zavezniški, potem ko bo njihova popolna zmaga, izjaviti, da nečajo imeti z nobenim članom hohenzolernske ali habsburške rodbine nobenega opravlja.

"Mr. Asquith, ministrski predsednik naših galantnih zaveznikov — Angležev — je formuliral nekak program, okoli katerega se morajo vsi zavezniški načrti sukatiti, da bo prišel konec vojne in bo prinesel tudi konec pruskega militarizma. Pruski militarizem je pa le mogoče uničiti, da se razunizira nemško cesarstvo.

"Ustava od leta 1871 daje nemškemu cesarju popolno moč, da lahko kontrolira in odločuje v vseh zunanjih in vojaških zadevah za celo cesarstvo. To ne more biti v bodoče, ako hočemo, da bomo imeli trajen mir, kajti mir, ki je odvilen od milosti enega avtokrata, se ne more smatrati sigurnim.

"Kot je cesarstvo zdaj konstituirano, mora igrati zdaj Prusija odločujočo ulogo, in sicer vsled ozemlja, katerega obsega, in vsled prebivalstva, katerega vsebuje. Toraj bo potrebno, ako bomo hoteli, da bo mir trajajoč, da se spravi Prusijo tja, kjer je bila, predno se je leta 1792 razdelila Poljska. Province ob Rajnu in Vestfalija pripadajo k Prusiji šele od leta 1815 in takrat jih Prusija še ni hotela. Te province so zdaj industrijski element Prusije in kot take so to tudi vir vsega bogastva in moči. Te province morajo postati samostojne in proste pruskega militarizma. Hanover mora tudi odpasti od Prusije.

"Ko se bo enkrat vse to zgodilo, bo Prusija zopet tam kot je bila nekdanj, in kot tak je neškodljiva in nenevarna. Takz bo igrala v evropskih aferah le malenkostno ulogo. Ona se je izkazala, da ni vredna, da bi igrala kako večjo ulogo. Niti Nemčija kot celota ne želi, da bi kdaj igrala še kako večjo ulogo. Take mirovne pogoje se bo podpisalo s člani Bundesratha, pri katerem bodo pa izveti pruski zastopniki. Tem se sploh ne sme dovoliti, da bi poleg prišli.

"Zdaj pa poglejmo, kaj je potreba, da se bo odpravilo Prusijo — to, kot je bila pred vojno. "Čehi in Moravci ter Slovaki bodo morali tvoriti neodvisno državo. Transilvanija bo rumunska. Ogrska se mora ločiti od Avstrije. Hrvači in Slovenci naj bi tvorili federacijo s Srbijo. Trst in Trent

Razne zanimivosti.

Veliki zdravniški uspehi tekotem te vojne.

London, Anglija, koncem avgusta. — Zdravniška veda je imela tekotem te vojne velikanske uspehe. Dogodilo se je že, da je zdravnik ranjenen premestil mišice, kosti in meso.

Nekemu ranjenen je granata odbila tri inčve kosti v njegovi roki, nakar je zdravnik vzel iz noge istega bolnika del kosti in jo postavil v roko.

Roka in noga sta bila potem dobri.

Prosperiteta na Japonskem. Poročila iz Japonske naznanjajo, da niso imeli japonski kapitalisti še nikdar v zgodovini obstoja Japonske tako zlate čase kot jih imajo tekotem te vojne.

To je namreč vsled izdelovanja munije in drugih vojnihi potrebščin, ki gredo največ v Rusijo, toda tudi v druge dežele ne gre tega materiala ravno malo.

Trgovci so postali skoro v par mesecih največji bogatini na svetu, medtem pa nižji sloji se pojma nimajo o kakih prosperiteti, ozioroma, vsaj zelo malo.

Iz zadnjega poročila Japonske Banke je razvidno, da se ja na Japonskem povečala rezerva zlata za 540.000.000 jenov.

Podaniki sovražnih držav na Japonskem. Poleg velikanskega bogastva, ki ga je vojna nakopičila v malhe japonskih kapitalistov, je še nekaj drugega, kar mora vsakega presemetiti, namreč, da uživajo Avstrijci in Nemei na Japonskem, kljub temu, da je Japonska v vojni z Nemčijo in Avstrijo, popolno svobodo. Niti en dan še ni so bili zaprti, temveč se cel čas, odkar je Japonska "v vojni" s centralnimi državami, popolnoma prosto gibljejo.

Svoje trgovske zadeve tako izvršujejo kot bi bili največji prijatelji Japoncev.

"Japan Times", glasilo zvezniških podanikov na Japonskem, je zahteval, da mora japonska vlada takoj internirati te avstrijske in nemške državljane, toda imeli niti najmanjšega uspeha.

Nemški klubi v Jokohami še vedno eksistirajo, sploh se jih ni še nikdar nič nadlegovalo.

Podružnice "Deutsche Bank", v raznih japonskih mestih tako poslujejo kot so vedno, poleg tega pa imajo tudi veliko transakcije s Kitajsko, čemer Japonska popolnoma nič ne nasprotuje.

Na to je treba, da se misli. Japonci že vedo, zakaj to delajo.

Japonska se pripravlja. Japonska se je pričela že v vseh ozirih pripravljati, da ne bo prišla v zadrego po vojni, ne samo, kar se tiče trgovine, temveč tudi, kar se tiče mednarodne politike.

Imenovana je bila nedavno neka komisija, v kateri so najboljši japonski državniški, katere naloga je, da prične pretresati, kako stališče bo Japonska zvezemala na mirovni konferenci, ki bo končala to veliko vojno.

To komisijo je imenoval ministrski predsednik Okuma; odbral je tudi vse armadnih in mornariških moč, kakor tudi iz zunanjega urada.

Oni, ki so v ozki zvezi z ministrskim predsednikom, so izjavili, da je zato tudi armadne in mornariške prave imenoval, ker bo treba tudi reševati probleme radi japonskih ambicij v svetovni politiki.

"Graft" v Rusiji. V nemških listih, ki so ravnokar prišli v Zdržene države, je več poročil, ki so ponatjem iz dan-

skih in norveških časopisov o "graftanju" v Rusiji, zlasti, kar se tiče hrane.

Med drugimi poročili je tudi najti vest, da so aretirali več finančirjev v Petrogradu, Moskvi in Kijevu. Največ je Židov, med njimi tud nek Rubenstein; dalje je tudi nekaj ruskih Nemecev, ki so vlado sleparili in delali velikanske dobičke na nezasičen način.

Vojaški poveljnik v Petrogradu, ki ima te zadeve v rokah, je imenoval posebno komisijo, ki bo stvari preiskala. Domneva se, da to ni le par slučajev, da je vlada na vseh straneh goljufana.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Clarr.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovina.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Castello.

Clinton, Ind.: Lambert Bolshav.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbragar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Depeu, Ill.: Dan. Badovina.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zastel in Frank Bamblich.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Nekomis, Ill. in okolica: Math. Galsch.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Chester, Kans.: Frank Režanek.

Ogdesby, Ill.: Matt. Hribnik.

Waukegan, Ill. in okolica: Fr. Petkovšek in Math. Ogrin.

Columbus, Kans.: Joe Knafele.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stale.

Ringo, Kans.: Mike Pencil.

Kittimiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz, M. F. Kobe in Martin Rade.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotrlan.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

Chisholm, Minn.: K. Zgone in Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.

Jos. J. Peschel in Louis M. Perušek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kittville, Minn. in okolica: Joe Adamch.

Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveto Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95 Wilcox, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAB, Box 547, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
 Pooblaščenec: JOSIP ZALAB, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVKO, 800 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 6325 Station St. E. E., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVICH, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
 I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, Box 76, Franklin, Kans.
 II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., E. F. D. 1, Grandfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, E. F. D. No. 2 Box 114, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OBRIGAR, Box 402, Witz, Ill.

Dopolni naj se poslijo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Pa.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Zapisnik

pete redne konvencije

društva svete Barbare v Forest City, Pa., dne 4. septembra 1916.

ZAPISNIK 5. SEJE V. REDNE KONVENCIJE DRUŠTVA SV. BARBARE V FOREST CITY, PA., DNE 6. SEPTEMBRA 1916.

Brat predsednik Taučar odpravi sejo ob pol drugi uri popoldne. Sledi čitanje glavnih uradnikov in delegatov; navzoči so vsi. Sledi čitanje zapisnika četirte seje, ki se z malimi izpremenbami sprejme. Brat Gostiša želi, da bi se odboru za apelacijo v najkrajšem času izročilo vse prošnje in pritožbe ter druge dokumente, ki bodo prišli tam v razpravo. Se vzame v naznanje. Predlagano in podpirano, da poverilni odbor prične urejevati vozno posameznih delegatov; sprejeto. Stavi se vprašanje, ako bode delegatom povrnjena tudi vsota, katero so plačali za spalne voze. Po kratki debati se predlaga in je bilo podpirano, da se delegatom in glavnim uradnikom povrnejo potni stroški v celoti vstevši izvanredne stroške, katere so imeli delegati iz države Kansas; predlog sprejet z večino proti trem glasovom.

Temu sledi nadaljevanje poslovnega reda. Predsednik porotnega odbora nadaljuje s svojim poročilom; med drugim tudi čita pismo glavnega tajnika, v katerem mu slednji pojasnjuje vzrok vsled katerega je bil "Narodni Vestnik" kot glasilo našega društva odstavljen; da ni redno priobčeval njihovih poročil, da so bile cene, katere je računat za priobčenje njegovih poročil po mnenju glavnega odbora pretirane in, da je bil slednji vsled tega prisiljen glasilo prenehati. Nadalje poroča o zadevi postaje šte. 30, katere bivši tajnik je baje poveril približno okoli \$1300,00 društvenega oziroma postajnega denarja; da je dotični vsled milosti krajevnih uradnikov še vedno na prostem in, ker je za trdno obljubil, da bode poverljivo svoto v kratkem času poravnal, je on kot predsednik porotnega odbora sklenil celo zadevo predložiti konvenciji v rešitev. Sledi razmotrivanje o tej zadevi, kako je bilo mogoče dotičnemu krajevemu uradniku tako slepariti in to za dobo dveh let, ne da bi mu bili prišli glavni tajnik ali postajni nadzorniki na sled. Delegat Ahean od omenjene postaje skuša konvenciji pojasniti celo zadevo in odgovarja na različna vprašanja od strani delegatov. Sklene se, da se bode o tej zadevi ob drugi priliki natančneje razpravljalo. Na vprašanje glede pritožbe od postaje šte. 3, odgovarja brat Oberžan, da mu zadeve ni bilo mogoče preiskati, ker je v zadnjih dveh mesecih zelo zaostal v svojem poklovanju in sicer vsled družinskih razmer in da bode vsled tega skušal celo zadevo pojasniti konvenciji. Po končani interpelaciji na predsednika porotnega odbora se predlaga in je bilo podpirano, da se njegovo poročilo vzame v naznanje; sprejeto.

POROČILO PRVEGA POROTNIKA.

Prvi porotnik brat Stefančič se ni vdeležil konvencije in tudi nikogar pooblastil, da poroča v njegovem imenu.

Poročilo drugega porotnika brata Klopčiča je bilo vročeno konvenciji po delegatu bratu Gabrovšek in se glasi:

Detroit, Tuberculosis Sanitorium, avgust 30. 1916. Slavno konvencija društva sv. Barbare in cenjeni gospodje delegati.

Kakor vam je gotovo znano, boleham na sušico in mi so zdravniki prepovedali potovanje, vsled česar se ne morem osebno udeležiti konvencije. Veže me dolžnost kot II. gl. porotnika poročati o svojem delovanju. Zatorej vam tu omenjam, da sem jaz vsako pritožbo po svoji vesti in pameti skušal razsoditi.

Iz pisma, ki mi ga je pisal br. gl. tajnik sem spoznal, da me br. gl. porotnik predsednik doti, da sem jaz vsako stvar zadrževal. Na to odgovarjam sledeče:

1. Jaz nisem sprejel v razsodbo vseh prošenj in pritožb poslanih na gl. porot. predsednika, kar bo razvidno iz priloženega lastnorodnega pisma porot. predsednika. Kakor tudi od postaje šte. 76 Detroit, nisem nikoli dobil njih pritožbe.

2. V priloženem lastnorodnem pismu glav. porot. predsednika je jasno povedano, da se je stvar v njegovem uradu zavrlela; zakaj? to naj odgovarja on sam.

3. Je v pismu navedeno veliko število pritožb katere je on obdržal v svojem uradu.

4. Ako ima br. glav. porot. predsednik v arhivu vsa moja pisma in glasovanje, bo iz njih razvidno, kako sem glasoval in zakaj je v njih vsak odgovor.

Zatorej slavno konvencija in bratje zborujte v prid in korist toliko tisoč slovenskim družinam in samcem kakor sploh celemu narodu, meni pa, ako sem storil kaj napačnega prosim dokazati. Ako sem kaj kriv, nezaupnico meni kakor vsakemu, ki ni vršil svoje dolžnosti.

H koncu vam kličem vsem skupaj: "Živeli gospodje delegati! Živela konvencija dr. sv. Barbare!" Na zdar!

Udani

MIKE KLOPČIČ.

II. glav. porot. odbornik.

Slede pisma:

Mineral, Kansas, 14. februarja 1916.

Cenjena mi sobrata in glav. porotnika.
 Tukaj vama pošljem pritožbo od dr. sv. Barbare šte. 41 Mulberry, Kans. Postaja se pritožuje zoper glavni urad, namreč da ne posluje pravilnim potom in na nikak način ne sledi ukrepom zadnje konvencije. Teh pritožb je pa v mojem uradu od sledečih društev: dr. sv. Barbare šte. 41. Mulberry, Kans.; šte. 55, Conemaugh, Pa.; šte. 51, Skidmore, Kans.; šte. 37, Radly, Kans.; šte. 47, Franklin, Kans.; šte. 18, Fleming, Kans.; šte. 9, Cherokee, Kans.; šte. 92, Edison, Kans.; šte. 13, Mineral, Kans.

Toraj vsa ta imenovana društva zahtevajo da glavni urad upošteva predlog dr. št. 55, namreč da se takoj skliče izvanredna konvencija, da se tam ukrene vse potrebno! Toraj tukaj prilagam vama samo eno to je od šte. 41. in vse druge so pa ravno iste, zato se naj razsodi v imenu vseh teh tukaj imenovanih društev! Prilagam tudi od dr. št. 55, da boste imeli bolj natančno pojasnilo! Ker se pa to že tako dolgo zavlačuje, ker niso vsa dr. še sedaj doposlale svojih pritožb. Ker sem pa bil obveščen, da pošljejo, se je pa to celo dolgo odložilo. Vaju pa prosim, da mi v najkrajšem času sporočite, vajni izrek in vso zadevo, kakšni koraki se naj takoj napravijo proti glav. uradu, ker v nikakem slučaju ne vpoštevajo odredbe zadnje konvencije in pa zahtev članstva! Torej prosim prav hiter odgovor.

Z bratskim pozdravom vama udani

MARTIN OBERŽAN.

Box 71, E. Mineral, Kans.

Febr. 24. 1916.

Cenjeni sobrat Mihael Klopčič:

Tukaj ti pošljem za v razsodbo celo afero, kar ti bo težko za razsoditi, ker mi ne moremo nobenega dobiti, da bi ga za usesa prijeli. Drugeče pa na nobenega nič ne prime. Ukreni najboljšje, pa vrni predsedniku.

S pozdravom

(Opomba.) Moja razsodba se glasi: predsednika nadzornega odbora se odstavi, ker je gluhi in slep. Glav. tajnika se pa suspendira iz urada in plače do konvencije.

M. STEFANČIČ, I. porotnik.

Forest City, Pa., jun. 13., 1916.

Združeni sobrat M. Klopčič, v Detroit, Mich.

Tukaj ti naznanjam, da sem prejel tvoje cenjeno pismo in me jako presenetilo, ker mi pišeš o boleznih. Od moje strani ti jaz želim, da prej ko mogoče okrevaš. Naznanjam, da je tukaj po Forest City vedno po starem. Tomšič se še vedno peča, je kar sam. Za drugo ti je pa znano, kako se ljudje, vsakojako kakor poprej. V nadalje ti tudi naznanjam, da imam tukaj pismo, kjer so predsednika od postaje šte. 27 od porotnega odbora to je Oberžana jako trdo prijeli. On se v pismu izgovarja na te, da ti vso stvar zadržuješ. Ako imaš kaj zapiska, ki jaz tebe prošim, koliko stvari ali slučajev ti je odposlal za rešiti. Kakor se meni vidi, ni on poslal vseh slučajev za rešiti. Kakor se iz pisma previde, on vso krivdo na te zvrca. Ako imaš o tem zapisnik, koliko in katere slučaje ti je odposlal za rešiti, mi iste naznani v glavni urad ni niti ena odločba še prišla za potrdilo ves ta čas.

Nadalje ti želim skorajšnjo ozdravljenje in da zamoreš priti septembra meseca na konvencijo v Forest City. Na veselo svidenje. Te pozdravljam kakor tudi vso tvojo družino.

JOHN TELBAN, Supreme Secretary.

Za tem želi brat Gabrovšek v imenu brata Klopčiča vedeti, zakaj ni brat Oberžan postal vseh izrekov in sklepov ter razsodbe porotnega odbora njemu, Klopčiču, v podpis. Brat Oberžan pojasni, da se je glede tega svojočasno posvetoval s bratom Stefančičem, kateri je bil mnenja, da zadostuje na takih dokumentih podpis predsednika nadzornega odbora. Po kratkem debatiranju se vzame poročilo brata Klopčiča v naznanje.

POROČILO UPRAVNEGA ODBORA.

Predsednik upravnega odbora poroča sledeče:

ZAPISNIK UPRAVNEGA ODBORA.

Od 27. septembra 1913 do 1. septembra 1916.

Cenjenim bratom delegatom in glav. odbornikom S. K. P. D. Sv. Barbare pete redne konvencije veršeče se dne 4. septembra 1916 v Forest City, Pa.

Potom sklepa zadnje konvencije vršeče se v Pittsburgh, Pa., leta 1913 in potom družinskih pravil člen III., točka 11. vam tem potom želimo podati delovanje tega odbora za pretečena tri leta.

Ker je bilo delo, izročeno temu odboru pri zadnji redni konvenciji, zelo težavno in je bilo nemogoče zadovoljiti članstvo naše organizacije, se brate delegate uljudno prosi, da vpoštevajo spodaj navedeno delovanje, da potem poročajo cenjenim članom in članicam in tako vredijo boljše zadovoljstvo pri organizaciji, kakor je bilo do sedaj.

Kritiziranja je bilo jako veliko po časopisih in naših Glasilih, katero pa nikakor ni delalo nikako čast našemu društvu, ter tako tudi zabranilo napredek organizaciji. — Gotovo je, da so bili mogoče napravljene korake, kateri niso bili pravilni, in to je bilo tudi pravilno kritiziranje, toda včasih se je kritiziralo ne radi nepravilnega delovanja, temveč le radi osebnih pripičanj, kar bi pa moralo popolnoma zostati pri organizaciji, ako želimo napredka.

Zatorej upam, da bodev vi bratje delegati, kateri ste bili izvoljeni na peto glavno zborovanje, tudi rešili svojo dolžnost kot pravilni in treznomisleči možje, ter se ne ozirali na nikako strankarstvo ali osebno prepričljivost in uredili obilno koristnega za napredek in zadovoljstvo našega slavnega društva sv. Barbare.

Toraj, kakor pravila zahtevajo, je upravni odbor pričel z delom kakor hitro mu je čas dopuščal po zaključju zadnje konvencije. — Kot predsednik upravnega odbora, sem z dne 2. oktobra 1913 pisal sobratu Pavlu Obregaru ter mu naznanil, da se bode pričelo delovanje za ureditev pravil z dne 6. oktobra 1913. Ravno ob istemu času sem tudi naznanil sobratu Antonu Demšarju, da sem na naznanilo sobrata Pavla Obregara glede zborovanja prejel odgovor od njega, da mu je radi oddaljenosti in velikih stroškov nemogoče priti v Pittsburgh, temveč da on pooblasti brata Josepha Peternela, da zastopa njega v upravnem uradu.

Po prejemu tega naznanila od sobrata Pavla Obregara, sem takoj naznanil sobratu Josipu Peternelu, da se bode pričelo delo za urejevanje pravil z dne 6. oktobra v Broughton, Pa., pri sobratu Demšarju.

Na prej navedena naznanila smo se sešli v Broughton, Pa., kjer so se uredila pravila. Za to delo se je potrebovalo od 6. do 11. oktobra. V tem času se je pa tudi pisalo na tvrdko "Glas Naroda" za primerno ceno za tiskanje pravil in z dne 14. oktobra sem prejel ceno od tvrdke "Glas Naroda" za pravila. Dne 17. oktobra 1913 sem pa naročil 15,000 pravil za svoto \$450,00 ter za prestavo iz slovenskega jezika v angleško \$75,00. To je bilo naročeno s sporazumom sobrata Antona Demšarja in Josepha Peternela, kakor tudi pisma kažejo, katere so na roki. Tvrdka je tudi obljubila, da bode pravila nosila Union znak in da se bode pravila razposlala na vse postaje do 1. januarja 1914, toda radi raznih zadržkov, je bilo to tvrdki nemogoče storiti, in pravila so izšla šele 10. marca 1914. Da so bila tako pozna, je bil zadržek radi uniženega znaka. Ako bi bilo nam to prej znano, bi dali pravila tiskati pri kateri drugi slovenski tvrdki. Vzrok da se ni popravljalo za ceno drugje je, ker je bilo malo časa, in pravila bi mogla iti od ene do druge tvrdke, kar bi mogoče vzelo še več časa kakor je pa tako in nič ceneje.

Omeniti moram še pri tem, da je svota pravil, katere so bila

naročena, prevelika, in bi priporočal, da bi se v bodočnosti ne naročevalo več kakor 10,000 in to bi se tudi napravilo zadnjikrat, toda vpoštevano je bilo priporočilo iz glavnega urada. Tukaj bi se gotovo prihranilo nekoliko svoto denarja.

Ko so se pravila uredovala, se je tudi razmotrivalo glede raznih listin in knjig, katere so bile naročene odboru urediti za glavni urad in za postaje pri zadnji konvenciji. Upravni odbor je šel dne 10. oktobra v Pittsburgh, P. v urad N. H. Z. kjer je dobil kolikor mogoče veliko navodil za urediti knjige za glavnega tajnika. V tem času se je pa tudi pisalo ob raznih prilikah na sobrata glavnega tajnika, da pošlje vzorce za knjige potrebne v glavnemu uradu, in tudi za postajne knjige ter listine, katere so potrebne pri organizaciji, da se pravilno uredijo.

Po dopisovanju z bratom gl. tajnikom, bratom Demšarjem ter Joseph Peternelom, sem pričel do zaključka, da se skliče seja upravnega odbora v Pittsburgh, Pa. dne 22. novembra 1913, kjer bi se poskusilo urediti kak sistem in dobiti vzorce za vreditev knjig in listin. V tem času je pa brat glavni tajnik dobil vzorce od raznih drugih organizacij za knjige v glavnemu uradu.

Dne 22. novembra 1913 se je upravni odbor s sobratom Ignacom Podvaskom ter bratom Johnom Telbanom sešel skupaj v Pittsburgh, Pa. in pregledal razne vzorce za knjige glavnih uradnikov in za postaje, ter tudi listine, mesečna poročila in druge. Določilo se je tudi, koliko se naroči teh listin in knjig, kakor kaže spodaj navedeno naročilo.

Dne 29. novembra 1913 sem poslal vse te vzorce na tačasno in sedajno društveno glasilo "Glas Naroda" ter prosil za ceno za tiskanje različnih knjig in listin. Toda po daljšem čakanju in pisanju tvrdki "Glas Naroda" so mi vrnilo vzorce dne 14. januarja 1914 ter poročali, da se naj obrnem na katero drugo tvrdko za cene.

Takoj po prejemu vzorcev od tvrdke "Glas Naroda" sem poslal iste na tvrdko "Amerikanski Slovenec", katere se je tudi upoštevala pri seji upravnega odbora, vršeči se dne 22. novembra 1913 ter prosil za cene. V tem času sem pa prejel pismo od postaje šte. 31, katere je zahtevala nekoliko pisalnega papirja. Dne 24. januarja 1914 sem naročil 500 listov papirja za to postajo od tvrdke "Narodni Vestnik". Naročilo je bilo v kratkem izpolnjeno in odposlano na postajo.

Pri seji glavnega odbora v mesecu januarju 1914 se je razmotrivalo v glavnem uradu glede sistema, kateri naj bi se uredil, akoravno smo že imeli različne vzorce za knjige že pri tvrdki. Za računanje na ceno mi je brat Joseph Peternel naznanil, da je nadzorni odbor dobil rojaka Wm. Sitterja, kateri naj bi poskusil urediti sistem v glavnemu uradu.

Na poziv brata glavnega predsednika smo se zopet sešli v Pittsburghu, Pa. z Mr. Wm. Sitter in po daljšem razmotrivanju se je sklenilo, da se tudi Card sistem uredi v glavnemu uradu s knjigami kakor so bili urejeni vzorci.

Ravnatoko se je tudi posvetovalo pri raznih tvrdkah za cene kart, katere bi se rabile v glav. uradu in z dne 17. februarja 1914 sem s sporazumom z ostalimi odborniki naročil pri tvrdki "Narodni Vestnik" 25,000 kart, to je za različne potrebe.

Naj omenim pri tem, da se je seja odborova vršila dne 29. januarja 1914 in karte so se naročile po prejemu cene. — Pri tej seji se je tudi razmotrivalo glede knjig in se mi je naročilo, da naj se knjige in listine naročijo, kakorhitro prejmem primerno ceno.

Dne 2. februarja 1914 sem prejel naznanilo od tvrdke "Amerikanski Slovenec", da naj pridem osebno v Joliet, Ill., da se bolje sporazumemo glede cene za knjige in listine. Dne 3. februarja sem odpotoval v Joliet h "Amerikanskemu Slovencu", kjer se mi je predstavilo cene za različne knjige in listine za svoto \$3500,000 z všteto poštnino za vse knjige in listine na vse postaje in glavni urad. Vpoštevajoč veliko naročilo in druge raznoterosti ter že tudi kritiko od strani nekaterih članov, da je upravni odbor prepočasen s svojim naročilom, kakor tudi cene od drugih tvrdk za razne tiskovine, sem dne 4. februarja 1914. naročil sledeče knjige in listine.

Listine:

10,000 zdravniških preiskovalnih listin.
 10,000 bolniških listov.
 10,000 obiskovalnih listov.
 10,000 kart. — Prošnje za vsprejem.

Najstarejša.

Spisal Ivo Trošt.

(Nadaljevanje.)

II.

S pisemsko mapo v jedni, s pletivom v drugi roki je bila Toplačeva Anka zopet povsod, kjer so jo potrebovali in kjer je niso. Na debelo zapadli sneg ji sicer ni pušal nekdanjega "širšega delokroga", zato je pa tem temeljiteje opravljala svoje posle doma.

Najbolj hvaležni za njene pohode so ji bili menda štacunski fantje.

"Srakamši" se je smejal neki dan najstarejši pomočnik, — vsaj ta je bil pameten, da je ni odslavlil kar naravnost — odurno, kakor tudi ne zaslužil. Koliko bi mi trpeli vsled tega! A sedaj je samo maslo. Bog jima razsvetli pamet, da bi si dopisivala tako dolgo, da bi se oba naveličala!

— In pa, da bi ona še prej dobila drugo pristrčnost, — pristavi možko trgovski vajenec, ki je mislil, da bi drugace bilo naplačeno.

Vsi so se krohotali.

Anka je popoldne največje se delala v gosposki pivnici, družbovala gosposkim ali pa samevala v svoji sobici, prebiraje njegove liste in snovala manje duhovite odgovore.

Neka jutro je došla od "zornice", odložila plašček, kapico in rokavice in v kuhinji in naročila postrežnici, da naj vse nese na pravo mesto; sama je pa stopila naravnost v pivnico pospravljat se od večera razmetane časnike, karte in pomizje; kar zapazi za najbližjo zaveso svojo mlajšo sestro Milko, kako preplašena v naglije pospravlja neke papirje, konce in pesti ter briše pero s koncem po hrbtu ji mahajoče kite...

— I, kaj pa mečkaš?
 — Nič več, sem že...
 — To je znamenje, da si imela opravka s prepovedanim pisa-

zalo ljubeznivo lice skrbne mami-

ne, ki je pozvedovala, kaj je vzrok tako ranega prepira.

In Milček ni hotel biti kriv!
 — Anka piše pisma onemu pijaneu — veš, mama, onemu Kosu, ki ga jaz nisem mogla nikoli — piše mu na Štajersko, zato...
 — Nič zato! — se obrne nenavadna strogost na njo, — kaj ti veš? ti otrok ti! Šele včeraj smo mu zdajšnji krilo, tiho! Se bo že spametovala, če je res, da mu piše, bo že spoznala, da znajo taki tiči za nos voditi dekleta...

Anka se je kar tresla same jeze; zakaj da je mama tako odločno zavrnila opravičilo, jo je sicer hladilo, a smešene njenih najsvetejših čustev, to se ji je zdelo neodpušljivo; saj njena mamica mora vendar vedeti, da je ona — Anka — Toplačeva najstarejša, ki bi nikakor rada ne ostala za vselej — doma!

Ta otrok, ta Milka — koliko je mlajša! — pa že hoče tudi misliti na možitev, in ona da bi se čakala!

Ta otrok predzrni!...
 — Ti, ti dopisuješ z mlečnozobimi financarčki! Ali se spodobijo to? Za drugo bi skrbela, za drugo, ko ne znaš še kuharice obrniti v loncu, da ne bi vsega prevrnila, ha, ha!

— No, veš, kar se tiče preobrazanja, se mi zdi, da umeš mnogo bolje kot jaz, ki se tega nisem učila. Ali veš, kako te je oni dan zapodila Lojza iz kuhinje, ker je mleko vzkipevalo z ognjišča — to bi pod noge!

— Zato pa vendar se tega ne smeš delati, kar hočeš!

— Dobro jutro, Ančica! Ti pa smeš, kaj?

— Tiho, jaz sem najstarejša! Vsaj toliko smem, kar je prav.

— Ha, ha, ha! In sedaj se pa obe pripravata za nekaj, kar ni prav. Grdo, grdo je, stokrat grdo, da se prejedata o tem, katere ima pravico sklepati prepovedane, grešne zveze. Tako plačilo ima torej sedaj uboga mati, ker vaju je vzredila, vzgojila! Oh, prejoj!

Milček je porabil žalostni od-dihljaj in urno smuknil v kuhinjo, Anka je pa srečno stlačila ujeti list pod predpasnik in dejala samosvestno:

— Veš, mama, pa taki le otroci vendar...

— Da, taki le otroci, praviš!... Anka, tudi ti si moj otrok; čudim se le, da ne veš, kako nevarne so take zveze.

— Kakšne! On pride po-me, veš, mamica!

— Kdo: on?

— I, Kos, Rafko Kos!

— E, jej, res? Ne bodi prelahkoverna, Anka; smejali se ti bodo.

— A ha, slednjič se bom pa smejala jaz!

— Ali pa on, ko vzame tisto bogato Tržčanko. Saj je pravil, ne?

— Ne mara za njo, veš; preveč tišči zmerom za njim. On je rad tako-le bolj vesel. Zato je tudi ne mara in zato pride po-me, veš, mamica.

— Ej, pametna bodi, Anka, — verjamim mi, da je ta tvoja "pristrčnost" — jedna več. Ej, ej, ti in pa Rafko, ej, ej!

Anka je ponavljala svoje prejšnje trditve in ponavljala najsi-gurnejše znake, da podkrepi svojega upanja resničnost, a mamica je molče odkimala.

Spominjala se je tudi sama nekdanjih časov, ko je ona tudi rada verjela vabljivim, prikupljivim in hkrati lažnjivim besedam. A Anki, ubožici pohabljeni, kdo bi se spozabil in govoril kaj takega?

In v materinem očesu se je utrnila debela solza in kanila na beli predpasnik ob teh spominih.

— Mamica, pa če pokažem njegova pisma?

— S tem se lahko pohvali gotovo še kakšna druga in — tretja. Ali ni pripovedoval sam?

— Da, da, je, vem, — je ponavljala Anka, žalostna, da ne more niti matere prepričati o svojih najpristrčnejših nadah.

— Bomo pa videli, veš, mamica! — je končala svojevzgojno kor že marsikaj ter šla v prvo nadstropje — jokati.

Tisti dan je niso več videli. A tudi Milka je bila slabe volje, ker je morala sama streči v gosposki sobi.

Zvečer, ko so se razšli gosti in so pogasili luči v prodajalnici, je rekel Toplač, prišedši v spalnico k svoji ženi, ki mu je bila ravno kar razložiła ves dogodek z Milko in Anko:

— Mama, nič drugega ni, kakor Anka se boji, da bi jo Milka prehitela z možitvijo, kakor sta jo že oni dve. Najstarejša je, ubožica, kaj hočemo!

(Dalje prihodnje).

</

Alphonse Daudet

SAPPHO.

(Za "Glas Naroda" priredil J. T.)

8

(Nadaljevanje).

— Prav imaš, moj ljubljeneček — je rekla. — Le pojdi in obišči svojo mater.... Prosim te pa, pozabi, da sem bila tako hudobna. — Preveč sem zaljubljena vate. — Neizmerno te ljubim, do blaznosti....

Ko mu je spravljala razne potreščine v kovček, je bila tako prijazna in vdana kot še nikoli. — Kljub temu ga pa ni niti enkrat zaprosila:

— Ostan!

In ko ga je na kolodvoru objela in poljubila, mu je zašepetala na uho:

— Povej, Jean, če res nisi nič hud name?

Naslednji dan se je že prebudil v hiši svojega očeta, v sobici, kjer je preživel svoja mladostna leta.

Odšel je na teraso. — Pred njim se je pojavila bela avbica.

Bila je teta Divona, ki je vedno prva vstala. — Vsa je zardela, ko ga je zapazila:

— Ali si ti Jean?... Zelo sem se te prestrašila.... Mislila sem, da je tvoj oče.... Ali si dobro spal?

— Izvrstno, teta. — Zakaj se pa bojiš očeta?

— Oh, Jean, pri nas se je zadnji čas zelo izpremenilo. — Oče potrebuje denarja. — Mi to prav dobro vemo, čeravno nikomur ne pove.

— Kaj pa stric Cezar?

— Pobiljšal se je, zelo poboljšal. — Čisto se je posvetil vinarstvu. — Ko je tvoj oče videl, da ima tak uspeh, mu je prepustil vse svoje vinograde. — V dveh letih ali pa še prej, bo vse izboljšano. — Posebno izvrstna zemlja je na otoku, katerega je skivaj kupil.

Se isti dan je pisal Jean svoji ljubici, da mu njegovi starši ne morejo dati več denarja in da je popolnoma navezan na svojo piclo plačo, vsled česar najbrže ne bost mogla več živeti skupaj. — Uverjen je bil, da bosta lahko še par let skupaj, pa je prišla ločitev prej predno si je mislil.

Prepričan je bil, da bo dobil kmalo pismo, polno zmerjanj in zabavljanj.

Prešlo je pet ali šest dni. — Zjutraj in zvečer je šel Jean na pošto, pa se je vedno vrnil praznih rok.

— Zakaj mu ne odgovarja? — Kaj ji je padlo v glavo? — Kakšne načrte dela?

In ponoči, ko je po Casteletu vse spalo, se je pogovarjal o tem s stricem Cezarjem.

Cezar je bil zelo razburjen.

Pismu, katerega ji je bil poslal Jean, je moral namreč priložiti dve menici za osemsto frankov, ki sta imeli zapasti po šestih mesecih. — Skrb, kje bo dobil do onega časa denar, ga je neprestano mučila.

— Kaj lahko jo vrag prinese sem — je razpravljaj stric Cezar. Pri tem ga je neprestano mučila misel, kaj bo povedal Divoni glede onih dveh menic. — Takega udarca revica ne bo mogla prenesti.

Slednjič je vseeno prišel odgovor.

Že pri prvih besedah je bil Jean presenečen kot je presenečen Molek, ki sliši namesto pričakovane mašne godbe lepo melodijo.

— Moj ljubi, jaz ti zato nisem prej odpisala, ker sem ti hotela na drug način kot z besedami dokazati, kako zelo te ljubim in obožujem. — Do smrti bom ostala tvoj pes, katerega lahko prepešaš če hočeš in ga podiš vstran, pa ti kljub temu liže roke in se ti dobriča.

Torej ni dobila njegovega pisma?

Toda, kar je bral s solzami v očeh, vrsto za vrsto, je bil vendarle odgovor iz katerega je bilo jasno razvidno, da ga Fanny še vedno ljubi, in da je bila jasno poučena o njegovih domačih razmerah.

Da bi mu ne bila več v nadlego, si je poiskala službo družabnice v nekem hotelu, ki je last bogate dame. — Sto frankov dobi na mesec, hrano, stanovanje in nedelje ima proste.

— Pomisli, samo en dan v tednu imava za svojo ljubicezen. — Saj me še ljubiš, kaj ne? — Gotovo me boš nagradil za ta trud, ker moram prenašati poniževanja. — Toda v ljubezni do tebe sem našla moč, da lahko vse prenesem. — Iz vsega srca sem ti hvaležna. — Ti si bil tako dober z menoj, ti si me naučil toliko dobrega in plemenitega. Tako ni še nikdo govoril z menoj. — Oh, zakaj se nisva že prej, veliko prej srečala? — Zdaj se lahko vrneš, če hočeš, stanovanje je prazno. — Seboj sem vzela vse, razen svoje slike. — Gotovo jo boš včasih prijazno pogledal. — O moj ljubi, moj dragi....

Če pa hočeš priti kako nedeljo....

In temu je sledilo toliko nežnosti, toliko strastnih besed, da je Jean pritisnil pismo na ustnice in ga začel poljubovati.

— Ali čekov ni nič omenila? — ga je vprašal stric Cezar.

— Pogledj, nazaj ti ju je poslala. — Pravi, da boš plačal, ko boš imel denar.

Stric se je globoko oddahnil; čelo se mu je zjasnilo. — Zatem je rekel prepričevalno:

— Rečem ti, fant — ta ženska je svetnica.

Takoj ji je odpisal in se ji zahvalil, da je tako storila.

Naslednje jutro je dobil drugo pismo, v katerem mu je popisala razmere v hotelu.

V prvem nadstropju stanuje neka braziljska družina, v drugem dva Rusi in nek nizozemski trgovec s koralami. — V tretjem sta dva konjarja iz Hipodroma in gospodična Mina Vogel iz Stuttgarta, ki igra citre. — Pri sebi ima svojega jetičnega brata.

— Mene smatraja za udovo in me zelo rajeptirajo. — Prepričana sem, da te bom nekega dne izgubila, toda za teboj ne bom imela nobenega ljubimca več. — Vedno bom tvoja, vedno se bom spominjala tvoje ljubezni in tebe, ki si me spravil na dobro pot. — Še vedno te ljubim tako kot sem te ljubila.... divje.... goreče.... Obožujem te....

Skoraj vsak dan je bil pri materi, s katero se je zelo prijazno pogovarjal.

Mati ga je naskrivaj opazovala ter odkimavala z glavo, češ, naš otrok ni več tak, kot je bil.

Divona si je napolnjala možgane, da bi izvedela, kaj mu je, toda vse njeno prizadevanje bilo zastoj.

Nekoč ga je dobila teta Divona, ko je sedel na skali in sanjal. Ko je hotel vstati, ga je pridržal rekoč:

— Ali me nimaš več rad? — Ali morda nisem več tvoja Divona, kateri si včasih vse zaupal?

— Seveda, seveda — je odvrnil in pogledal vstran, da bi ne opazila v njegovih očeh plamensko goreče ljubezni do Fanny.

— Kaj ti je? — Zakaj si tako žalosten? — ga je vprašala Divona z glasom, kot da bi vpraševala otroka. — In v resnici je bil on

zanjo še vedno otrok. — Desetletni otrok, kateri potrebuje vzpodbujanje. —

Precej ga je bilo razburilo pismo, katero je ravnokar prebral, še bolj ga je pa razburila bližina krasne ženske, njene sočne ustnice, bronasta polt, lepi lasje. — Spomnil se je izreka svoje ljubice: — Ženske so vse enake. — Divona se je smejala in ta smeh se mu je zdel izzivajoč.

Naenkrat se je vzdabila v njem strašna izkušnja. — Hotel jo je premagati, pa se je samo parkrat stresel.

Teta Divona se je prestrašila in prebledela.

— Oh, ubogi revež, mrzlica te trese.

Ko mu je hotela oviti veliko ruto, ki jo je imela krog prsi, okoli vratu, naenkrat je začutila, kako jo je objelo dvojno močnih rok. — In takoj zatem je začutila par žgočih poljubov na vratu, na ramenih in na roki.

Kričati ni mogla, pa tudi branila se ni, ker sploh ni vedela, kaj se dogaja z njo.

Slednjič je zakričal Jean:

— Blazen sem! — Blazen! — in pobegnil po bregu.

Dopolndne je rekel Jean pri zajtrku, da ga je ministrstvo poklicalo nazaj v Pariz in da mora že zvečer odpotovati.

— Kaj? — Da boš odpotoval? — Ne, to ni mogoče. — Saj si vendar rekel....

Toda vsa prigovarjanja so bila zastoj. — Sappho je imela nanj tak upliv, da se ni zmenil za vsa ta vabila, da mu vse te nežnosti niso bile popolnoma nič mar.

Bilo je že pozno ponoči in vse je že spalo, ko se je vrnil Cezar, kateri je bil spremlj svojo mečaka na postajo.

Ko je spravil konja v hlev in se hotel odpraviti v svojo sobico, je opazil na terasi belo postavo.

— Ali si ti, Divona?

— Da, jaz sem. — Čakala sem te.

(Dalje prihodnjič).

Ruski raziskovalci so najbrže izgubljjeni.

Pred štirinajstimi leti sta odšli v polarne kraje dve ruski raziskovalni ekspediciji, katerima sta načelovala K. A. Russanov in Brusilov, člana Arhangelške raziskovalne družbe.

Russanova ekspedicijska je odšla proti Novi Zemlji na nekem motornem čolnu meseca avgusta, 1912.

Brusilova pa en mesec pozneje.

Leta 1914 jima je šla na pomoč neka norveška ladja, kajti do tedaj se ni bilo nič čulo od njih, toda ista se je vrnila po semnajstih mesecih nazaj, ne da bi dobila kak sled.

Ta norveška ladja je bila sama v veliki nevarnosti, kajti več mesecev je morala ležati zamrznjena: mislili so že, da jo bodo morali pustiti in se kako drugače vrniti domov.

Tozadevni rekordi, ki so na razpolago, ne omenjajo koliko je bilo moč s tema dvema ekspedicijama. Omenjeno je le, da je bil v Russanovi nek oceanograf, po imenu Kucin.

Ruska vlada je zdaj naznanila, da sta našli obe ekspediciji žalosten konec.

POZOR, ROJAKI KROJAČI!

Sprejemem krojaškega pomočnika v stalno delo. Plača dobra.

Sprejemam tudi učence za krojaško obrt, če koga veseli.

Anton Fortuna,

288 Ohio St., Johnstown, Pa.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam žalostno vest, da mi je nemila smrt odvzela dne 4. septembra preljubljeno soprogo

ANO BIZJAK.

Rojena je bila leta 1889 v vasi Senožete pri Krškem. V starem kraju zapuščala očeta, mater, štiri sestre in tri brate, ki so sedaj v vojni, tukaj pa mene žalujočega soproga in štiri nedorastle hčerke v starosti od 16 mesecev do 7 let.

V Ameriki je bila pet let in je bila članica društva "Avstrija" št. 5 S. D. P. Z. Pokopali smo jo na katoliškem pokopališču v Ralph-tonu, Pa., dne 7. sept. ob 11. uri dopoldne. Vsako oko je bilo solzo, ki je videlo na pokopališču nedorastle zapuščene otroke brez matere.

Tempotom se najpristneje zahvalim svaku in njegovi soprogi Ani in Martinu Korošec ter botrom Mihaelu Žibert in soprogi, ki so priskočili na pomoč v času žalosti, ter se jim zahvalim za darovane vence. Zahvalim se nadalje vsem članom društva Avstrija št. 5 ter posameznim rojakom in rojakinjam, kakor tudi članom društva sv. Barbare št. 35, ki so se tako mnogobrojno udeležili pogreba. Pokojnica je bila jako priljubljena in tiha žena in članica. Iskrena hvala bratu Franku Bizjaku, ki mi je pomagal in me tolažil v času žalosti, kakor tudi soprogi Martinu Abramovi in njegovi soprogi. Še enkrat srčna zahvala vsem skupaj! Vsem naj ostane v dobrem spominu, tebi pa, nepozabljeni ženi, naj bo lahka tvoja zemlja!

Zahvali ostali:

Alojzij Bizjak, soproga.

Ana, Jožefa, Alojzija, Julijana, otroci.

Ralph-ton, Pa., 7. sept. 1918.

(11-13-9)

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili oslepajeni, ciropani ali če so s nji mi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kjer se oglasiti za državljan-ske listine.

Sorodniki naj bi čakali dovozo dole priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTEMENT

OF LABOR,

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION,

Newyorkski urad:

230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih do polnoči od petih popoldne in ob eredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob eredah od sedme do devete ure zvečer.

ROJAKI, SLOVENCJI, SPOMINJAJTE SE SLOVENSKE REVEŽEV V STAREM KRAJU!

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRAN.

POŠTENOST 80:

DRUŠTVENA PRAVILA,

OKROŽNICE — PAMFLETE,

CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

dobite "GLAS NARODA" skoli štiri mesece dnevno, izvzemki nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobiti tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 634 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila s bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpisujemo 15,000! — Ta številka jasno govori, da je naš zelo razširjen. Vse snovje lista je organizirano in spada v strokovno vrsto.

HIŠE NA PRODAJ

neve na lahka odplačila, kakor tudi prazne leto in farme.

Zavarovanje proti ogaji.

JOHN ZULICH,

1165 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

Kje se nahaja rojak ANTON WITE? Pred časom je stanoval v New Yorku na 348 E. 78. St., zdaj pa ne vem, kje hiva. Prosim, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi svojem prijatelju: John Jankovih, P. O. Box 112, South Heights, Pa. (11-13-9)

Rad bi zvedel za naslov svojih dveh prijateljev FRANKA RUTAR in JOHNA GRBEC. Prvi je doma iz Vrbovega, drugi pa iz Jesena pri Ilirski Bistrici. Kdor izmed rojakov ve za nju naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Frank Grbec, Box 837, Richwood, W. Va. (12-14-9)

VABILO

VELIKI PIKNIK,

katerega priredi slovensko uniformirano in podpomo društvo "Baron Vega" v Collinwoodu, O.,

v nedeljo 17. septembra.

Tempotom vljudno vabimo vsa slovenska in hrvatska društva ter posamezne rojake in rojakinje iz Collinwooda, Clevelanda in okoličje, da se te naše prireditve polnoštevilno vdeležijo. Toraj, društva, upoštevajte, da bomo tudi mi vedno ob enakih prilikah na razpolago.

Za sveže pivo, dober prigrizek ter vsestransko zabavo bo dobro preskrbljeno. Collinwoodska slovenska godba bo svirala jako lepe komade in vsakemu bo dana prilika, da se zavrti, kolikor mu drago. Rojaki in rojakinje, pridite sive dne 17. septembra!

Opomba: Članom omenjenega društva pa priporočam, da se vsi brez izjeme gotovo vdeležijo, ker glede podpore smo vsi enaki in zato moramo tudi vsi biti v pomoč, kadar se gre za korist društva.

Tony Grmovnik, prvi tajnik. (12-13-9)

Rad bi zvedel za svojega prijatelja po imenu NIKOLAJ PAPIĆ. Odšel je iz Biwabika, Minn., 14. decembra 1915 neznanom kam; morda se nahaja v Jolietu, Ill. Prosim, če kdo rojakov ve, kje se nahaja, da mi naznani, ali pa ako sam bere ta oglas, naj mi pošlje svoj naslov, ker imam njemu zelo važne in nujne stvari poročati. — Joseph France, 705 Jack St., Evelath, Minn. (12-14-9)

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, s 40 leti izkušnje v Pittsburghu, ki ima izredno veliko prakso v zdravljenju tujih moških boleznih.

Sifilis ali zastupljanje krvi zdravi a glasovitost, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlo, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izlešite vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se ne leze, izgubo semena nenaravnim potom, zdravim v par dneh, kapavac ali trigler in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi izrabljivanja samega sebe. Enečenje krvi, ki vodi iz mehurja ozdravim v kratkem času. Hydrocel ali kilo ozdravim v 30 urah in aicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuščanju vode, ozdravim a gotovo.

Rumatizem, trganje, bolečine, otokline, aršče, škrofiti in druge kožne bolezni, ki nastajajo včasih nevarne krvi ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRAVAH.

Dr. Lorenz, specialist moških bolezni.

Jas sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

DR. LORENZ.

644 Penn Ave., II. nadst. na ulici.

Uradne ure: dnevno od 9. do polnoči od 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal.

F. Miller, Whitehall, Mich.

POZOR! POZOR!

Tempotom naznanjam rojakom, da je prišlo zadostno število delavcev v naš kraj ter vsled tega ne svetujem nikomur senka hoditi za delom. Kadar se bo kaj spreminilo, bom pa že poročal